

I - U V O D

Izveštaj o radu Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2011. godinu rađen je u skladu s članom 12. i 17. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i članom 8. Statuta Službe.

Izveštaj je namijenjen članovima Upravnog odbora Službe koji ga razmatraju i usvajaju, a po usvajanju i Federalnom zavodu za zapošljavanje.

Sa osnovnim sadržajem izveštaja upoznat će se Kantonalna vlada, odnosno odgovarajuća ministarstva. To se odnosi i na sva općinska vijeća gdje djeluju biro i Službe.

Podatci, rezultati i presjek stanja u oblasti zaposlenosti i zapošljavanja poslužit će i drugim tijelima i institucijama koje izravno ili neizravno utiču ili prate pojave i tendencije u ovom području.

Pri izradi izveštaja korišteni su vlastiti podaci središnjeg ureda Službe i njenih podružnica-biroa po općinama, podaci odjela privrede općinskih vijeća, podaci Porezne uprave Federacije BiH, zvanični statistički podaci, te podaci tijela i službi koja egzistiraju na ovom području.

U ovom izveštaju aktivnost Službe prezentovana je po osnovnim utvrđenim funkcijama, objedinjenih po sektorima.

II - OPĆE NAPOMENE

Služba za zapošljavanje HNŽ-HNK registrovana je kod nadležnog suda kao javna ustanova, čiji su poslovi od posebnog društvenog interesa. Ti poslovi su utvrđeni Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Odlukom o osnivanju Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona, te Statutom Službe.

Njihov sadržaj uglavnom se odnosi na: vođenje evidencije na području zaposlenosti i zapošljavanja, informiranje nezaposlenih i drugih osoba o mogućnosti zapošljavanja, posredovanje u zapošljavanju, rješavanje prava na osnovu nezaposlenosti, posredovanje u zapošljavanju u inostranstvu i zapošljavanje stranaca, provođenje međunarodnih konvencija i međunarodnih sporazuma u području zapošljavanja, organizovanje profesionalne orijentacije i stručnog osposobljavanja nezaposlenih osoba; praćenje demografskih kretanja na ovom području, te donošenje programa i planova za ostvarivanje utvrđene politike zapošljavanja, saradnju sa obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca.

Donošenjem zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba došlo je do preuređenja ranijih službi zapošljavanja u Federaciji BiH, te su formirane županijske-kantonalne službe za zapošljavanje i Federalni zavod za zapošljavanje.

Služba za zapošljavanje u našem kantonu formalno je utemeljena donošenjem Odluke o osnivanju Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije-kantona broj: 02-01-VI-036/02 od 28.03.2002. godine («Službene novine HNŽ/HNK broj 2/02) ali je iz raznoraznih razloga praktično s radom počela 1. jula 2003. godine.

Služba djeluje na području sljedećih općina: Čapljina, Čitluk, Jablanica, Konjic, Neum, Prozor-Rama, Ravno i Stolac gdje ima svoje organizacione dijelove: podružnice – biroe, te na području grada Mostara (gradska područja Jug, Jugoistok, Jugozapad, Zapad, Sjever, Stari grad) kroz dva odjeljenja.

1. Zaposlenost

Prema prikupljenim podacima na području koje pokriva Služba za zapošljavanje HNŽ-HNK krajem 2011. godine djeluje: 267 državnih preduzeća i ustanova, 2.999 privatnih preduzeća i agencija, te 3.049 samostalnih poreskih obveznika (samostalne obrtničke, trgovačke i ugostiteljske radnje, samostalni prevoznici)

koji ukupno zapošljavaju i radno angažuju 48.400 radnika.*

Ovi podaci su dobiveni od Porezne uprave Federacije BiH.

*

TABELA 2. – Zaposlenost krajem 2011. godine

Prema podacima Statističkog zavoda Federacije BiH krajem oktobra 2011. godine na području kantona je bilo zaposleno 44.142 radnika.

Razlika se javlja: iz metodoloških razloga, preregistriranja, vremenske nepodudarnosti, aktiviranja i gašenja pojedinih subjekata i trenutnog stanja njihove aktivnosti (prijavljivanje na MIO, a ne izvršena uplata doprinosa te nemogućnosti odjavljivanja). Neusaglašenost podataka ipak nije toliko velika da se ne bi mogla dobiti orijentaciona slika stanja gospodarske strukture i njene potencijalne mogućnosti u zapošljavanju.

U odnosu na prosječnu zaposlenost u 2010. godini (44.041 – Statistički zavod F BiH) u 2011. godini došlo je do rasta zaposlenih za 0,2% ili za 101 radnika.

Istovremeno je procijenjeno da ima 389 radnika za čijim radom je prestala potreba - radnika na "čekanju" ili radnika koji se povremeno pozivaju na posao. Broj iskazanih ovih radnika je neznatno ispod prošle godine.

Prema podacima koji su prikupljeni u podružnicama-biroima Službe, na "crno", u neformalnom radu, angažovano je 3.375 radnika, tj. 7,6% ukupnog broja zaposlenika.

Procjena je da 1/5 od ukupno zaposlenih radi na "crno". I pored pojačane aktivnosti inspeksijskih organa pogotovo u ovoj godini udio je značajan.

Prema procjeni broja prisutnog stanovništva Federalnog zavoda za statistiku na dan 30.06.2011. na području HNŽ/HNK bilo je 224.902 stanovnika. Do 14 godina starosti bilo je 37.159, od 15 – 64 godine 149.585 i preko 65 godina 38.158 stanovnika.

Zaposlenih ima (XI 2011.) 44.142 – stopa zaposlenosti 29,5 % (za 0,9% više nego prošle godine). Nezaposlenih (31.12.2010.) 29.885 – stopa 40,4 % (manje

za 0,7% nego prošle godine), a u Federaciji je u odnosu na prošlu godinu stopa zaposlenosti viša za 0,9%, a stopa nezaposlenosti je smanjena za 0,5%.

Na području kantona 1991. prosječan broj zaposlenih iznosio je 66.104, a od toga je u privredi radilo 56.179, a u neprivredi 9.925, dok je u X mjesecu 2011. u privredi radilo 25.338, a u neprivredi 18.804. Iz ovih podataka je vidljiv dostignuti stepen razvoja u odnosu na prijeratno stanje, te same promjene u strukturu zaposlenosti. Udio zaposlenih sa područja ovog kantona u ukupnoj zaposlenosti Federacije je 10% tj. ostao je na nivou prethodne godine, dok je udio nezaposlenih 8,1%, za 0,1% manji u odnosu na prošlu godinu. Udio radno aktivnog stanovništva iznosi 9,4%. Iz priloženih tablica ta kretanja su vidljivija za karakteristične godine.

*

TABELA 1. – Procjena ukupnog broja prisutnog stanovništva po starosti, spolu i općinama

**

TABELA 3. – Stope zaposlenosti i nezaposlenosti u HNŽ/K krajem 2011. godine

**Prosječna broj zaposlenih radnika (godišnji prosjek)
u Hercegovačko-neretvanskom kantonu**

OPIS	BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA (godišnji prosjek)						
	1991.	2001.	2007.	2008.	2009.	2010.	X 2011.
Federacija BiH	631.020	407.199	413.679	430.745	426.556	438.949	442.021
UKUPNO HNŽ/K	66.104	45.397	40.655	42.531	42.018	44.041	44.142
Od toga: Privreda	56.179	28.933	24.266	25.521	24.455	25.417	25.338
Neprivreda	9.925	26.591	16.389	17.010	17.563	18.624	18.804

Broj zaposlenih radnika po općinama

Općina	Broj zaposlenih						
	Prosjek 2008.	Prosjek 2009.	Prosjek 2010.	X 2011.	INDEX		
					X 2011. Prosjek 2008.	X 2011. Prosjek 2009.	X 2011. Prosjek 2010.
UKUPNO HNŽ/K	42.531	42.018	44.041	44.142	103,8	105,1	100,2
Čapljina	3.265	3.274	3.328	3.361	102,9	102,7	101,0
Čitluk	3.576	3.525	4.272	4.307	120,4	122,2	100,8
Jablanica	2.058	1.999	1.928	1.597	77,6	79,9	82,8
Konjic	4.504	4.078	4.150	4.426	98,3	108,5	106,7
Mostar	25.731	25.910	27.080	27.098	105,3	104,6	100,1
Neum	962	966	961	989	102,8	102,4	102,9
Prozor-Rama	1.424	1.325	1.360	1.404	98,6	106,0	103,2
Ravno	51	53	54	78	152,9	147,2	144,4
Stolac	960	888	908	902	93,9	101,6	99,3

*
Posmatrajući zaposlenost po djelatnostima (2008. – 2011.) procent raste na 103,8%. Zapaža se da i dalje broj zaposlenih u privredi sporije raste od neprivrede (poslovanje nekretninama 142,6%, ribarstvo 124,7%, građevinarstvo 117,1%, zdravstvena i socijalna pomoć 115,8%, javna uprava i odbrana 110,4%, obrazovanje 108,2%, trgovina 107,5%, snadbjevanje električnom energijom, plinom i vodom 103,5%, dok prerađivačka industrija bilježi manje zaposlenih za 12%, rudarstvo za 10%, ugostiteljstvo za 8%, ostale javne, društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti za 6%, prevoz, skladištenje i veze za 5%, poljoprivreda, lov i šumarstvo za 3%, itd.

*

TABELA 4. – Zaposlenost po djelatnostima u HNŽ/K

Tokom 2011. pojačan je inspekcijski nadzor u ovoj oblasti. U našem kantonu izvršena je 1.206 kontrola i zatekli su 185 radnika angažovanih suprotno zakonu – rad na crno. Djelovanjem inspekcije 167 radnika su zasnovali radni odnos, a u ostalim slučajevima je pokrenut prekršajni postupak. Djelatnosti u kojima je zabilježen najveći broj neprijavljenih radnika su tradicionalno ugostiteljstvo, trgovina i graditeljstvo. Broj izvršenih kontrola i broj zatečenih radnika „na crno“ u ovoj godini je za 20% manje nego prošle godine.

2. Kontakti

U 2011. godini nastavljena je ranije uspostavljena saradnja sa međunarodnim organizacijama i institucijama u cilju razmjenjivanja iskustava u radu, sagledavanja problema, izrade programa i strategija vezanih za problematiku zaposlenosti, zapošljavanja i nezaposlenosti kao i izradi konkretnih programa zapošljavanja i metoda njihove realizacije.

Pored kontakata na nivou Središnjeg ureda Službe, predstavnici međunarodnih organizacija, te domaći zvaničnici su u više navrata posjećivali i organizacione jedinice Službe, po općinama radi uvida u njihov rad, razmjene informacija i podataka, te sagledavanja poteškoća sa kojima se susreću, kadrovskoj ekipiranosti i tehničkoj opremljenosti.

Po prirodi poslova najbogatija saradnja je ostvarena sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, što nalaže sam način organizovanja ove oblasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, subordinacija i koordinacija u provođenju utvrđene politike, provedbi zakona i podzakonskih akta, potreba usaglašavanja metoda i postupaka u radu, te saradnja i kontakti sa drugim službama za zapošljavanje i ustanovama na nivou Federacije BiH. Također, je održano mnogo sastanaka odgovarajućih stručnih radnika ovih institucija, obavljeno niz učestvovanja u radnim grupama, te održavana gotovo kontinuirana komunikacija u izvršavanju zajedničkih konkretnih aktivnosti.

Tokom godine održano je niz zajedničkih sastanaka rukovodstva – direktora službi za zapošljavanje sa rukovodstvom Federalnog zavoda za zapošljavanje. Ističemo neke teme o kojima se razgovaralo, donosili konkretni zaključci utvrđivale mjere za njihovo provođenje.

Početak februara održan je redovni sastanak direktora kantonalnih službi za zapošljavanje u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje u Sarajevu. Na dnevnom redu nalazilo se usaglašavanje kriterija za realizaciju programa zapošljavanja u 2011. godini, dogovor o održavanju radionice „Organizacija sajmovi zapošljavanja“ u saradnji sa Udruženjem poslodavaca FBiH, usaglašavanje novih tabela za statističko izvještavanje, te dogovor o održavanju obuke za savjetodavce u okviru IALM projekta.

Jedan od zaključaka tokom sastanka jest da se uputi pismo koje će zajednički potpisati direktori Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje Jedinici za implementaciju projekata socio-ekonomske podrške, obuke i

prezapošljavanja (PIU SESER) da se, s obzirom na mogućnost potpune blokade računa službi za zapošljavanje zbog započelih izvršenja sudskih presuda po tužbama demobilisanih boraca za neisplaćene naknade, obustavi dalja realizacije SSNESP projekta i zatraži angažovanje Svjetske banke (WB) i PIU-SESR-a na rješavanju problema u vezi sa isplatom naknada demobilisanim borcima, a kako bi se mogla nastaviti realizacija ovog projekta, kao i da će se održati zajednički sastanak predstavnika Federalnog zavoda za zapošljavanje i odgovornih radnika iz kantonalnih službi za zapošljavanje na kojem će se utvrditi jedinstveni kriterij za realizaciju programa zapošljavanja u 2011. godini.

U martu je održan drugi redovni sastanak direktora kantonalnih službi za zapošljavanje u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje u Sarajevu. Na dnevnom redu nalazilo se potpisivanje Sporazuma o finansiranju i realizaciji Programa zapošljavanja i samozapošljavanja žena u 2011. godini. Također, direktori su obaviješteni da zahtjeve za socijalno osiguranje za radnike koji su radili u inostranstvu (a sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene ugovore o socijalnom osiguranju radnika), treba odmah riješiti čim se takav zahtjev pojavi i proslijediti ga nadležnoj službi Federalnog zavoda, kako radnici ne bi izgubili pravo na isto i kako ne bi dolazili u situaciju da nas okrivljuju za neažurnost i propuste u radu.

Krajem aprila u Federalnom zavodu za zapošljavanje u Sarajevu održan je redovni sastanak direktora kantonalnih službi za zapošljavanje. Dnevni red sadržavao je dvije točke: 1) Procedura za izdavanje radnih dozvola strancima i 2) Definisane planove za rješavanje obaveza prema Zakonu o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica. Prisutnima je predstavljena Procedura za izdavanje radnih dozvola, i istaknuta je potreba njenog kreiranja zbog stupanja na snagu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu. U timu za izradu procedure bili su predstavnici IFC-a, Federalnog zavoda za zapošljavanje, kantonalnih službi za zapošljavanje HNŽ/K, ZDK i KS, Ministarstva sigurnosti – Odjeljenje za strance i Federalne uprave za inspeksijske poslove. Zaključeno je da primjena Procedure za izdavanje radnih dozvola strancima počne od 01.06.2011. godine, a da se u međuvremenu otklone tehničke greške.

Po pitanju druge točke dnevnog reda, predloženo je da se obustave mjere aktivne politike za zapošljavanje, te da se ta sredstva preusmjere za isplatu dugova prema populaciji nezaposlenih demobilisanih boraca, a razmatrana je i mogućnost obustave uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba. Preusmjeravanje sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje namijenjenih sprovedbi aktivne politike zapošljavanja treba odobriti parlament Federacije BiH.

Udruženje Vesta je, kao voditelj druge faze inicijative „Građani za Europu“, organizovalo sastanak za savjetovanje sa civilnim društvom „BiH podrška sektoru rada i zapošljavanja – u susret EU integracijama“, u Banja Luci, dana 11.05.2011. godine. Teme koje su se obrađivale na sastanku bile su vezane za politike i strategije EU u oblasti rada i zapošljavanja, te predstavljanju ključnih

mjera iz akcijskog plana građana/civilnog društva BiH o prevladavanju trenutne situacije u sektoru. Predstavnici svih zainteresovanih strana su imali priliku iznijeti vlastite stavove o postojećem stanju u oblasti rada i zapošljavanja u kontekstu evropskih integracija, i mišljenja o situaciji kakva bi trebala biti, te o prioritarnim mjerama koje je neophodno preduzeti u što kraćem vremenskom roku, kako bi BiH što brže krenula putem EU. I ovom sastanku su prisustvovali direktori kantonalnih službi za zapošljavanje, te predstavnici Federalnog zavoda za zapošljavanje, Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske i Agencije za zapošljavanje BiH.

Početak juna u Odžaku je održan redovni sastanak direktora kantonalnih službi za zapošljavanje. Direktor Zavoda je prisutne informisao da je Federalni zavod, u skladu sa ranije dogovorenim, izdvojio sredstava u iznosu od 10.300.000,00 KM za isplate zaostalih naknada demobilisanim borcima, čime je udovoljio zahtjevima zaključaka Vlade FBiH i Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata. Čim izmjene finansijskog plana prođu parlamentarnu proceduru, ta sredstva će postati operativna, i moći će početi isplata zaostalih naknada za 2008. godinu u svim kantonima istovremeno. Svi prisutni su se usaglasili da je potrebno što prije izmijeniti postojeću zakonsku regulativu iz oblasti posredovanja u zapošljavanju, a naročito segment koji se tiče novčanih naknada, te obaveze plaćanja zdravstvenog osiguranja za nezaposlene osobe.

U drugom dijelu sastanka razgovaralo se o tekućim i budućim aktivnostima na provođenju aktivne politike zapošljavanja, te o budućem prelasku službi i Zavoda na trezorsko poslovanje.

U aprilu je održan sastanak direktora kantonalnih službi za zapošljavanje, Federalnog zavoda za zapošljavanje, kantonalnih ministara/direktora uprava za pitanja boraca i invalida domovinskog rata, u organizaciji Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida domovinskog rata. Sastanak je imao samo jednu tačku dnevnog reda, i to realizaciju isplata naknada demobilisanim borcima (obaveze iz 2008. i 2009. godine). Zaključci doneseni na tom sastanku obavezali su Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje dostavljanje Federalnom ministru za pitanja boraca i invalida domovinskog rata pripremljenu dinamiku i plan isplate za neizmirene obaveze iz 2008. godine, a samo Ministarstvo da izvrši doznaku svojih pripadajućih sredstava za sve kantonalne službe za zapošljavanje za jedan mjesec dugovanja iz 2009. godine u roku od 8 dana. Također, dogovoreno je da resorni federalni ministar za pitanja boraca i invalida domovinskog rata, zajedno sa premijerom Vlade FBiH, organizuje sastanak sa kantonalnim premijerima, ministrima i direktorima uprava za pitanja boraca i invalida domovinskog rata, s ciljem pronalaženja rješenja za izmirenje obaveza prema demobilisanim borcima. Prihvaćena je i inicijativa da resorni federalni ministar u narednom periodu svaki mjesec ili dva organizuje sastanke ovog tipa, na kojima bi se raspravljalo, a potom i predlagali određeni stavovi koji su vezani za poboljšanja boračko - invalidske zaštite za sve korisnike tih prava.

Krajem juna u Sarajevu je održan radno-konzultativni sastanak premijera Vlada kantona i direktora Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi sa premijerom Vlade FBiH, na temu dugovanja prema kategoriji nezaposlenih demobilisanih boraca. Zatražena je pomoć od premijera da, u skladu sa svojim mogućnostima, predvide u svojim proračunima izvjesna sredstva kantonalnim službama za rješavanje duga prema borcima, kako bi se ove obaveze izmirile do kraja godine. Dogovoreno je da predstavnici udruženja demobilisanih boraca potpišu protokol sa učesnicima ovog sastanka kako bi se zaustavilo daljnje utraživanje boraca po ovom osnovu, uz uslov da se ispoštuju preuzete obaveze. Također je dogovoreno da se u narednih osam dana isplati jedna rata duga iz 2009. godine. Na inzistiranje Službe i naša Vlada je potpisala ovaj Protokol.

Polovinom septembra u Neumu je u sklopu prezentacije aktivnosti CISO centra, održan također kolegij direktora u Federaciji BiH gdje je razgovarano oko izrade programa rada za 2012. godinu, te finansijskih planova za tu godinu i za period 2012. – 2014. godina. Ponovno je bila tema isplata zaostataka za demobilisane borce. Predstavnik naše Službe je tada u pisanoj formi predložio načine funkcionisanja kolegija, te određivanje jasnijih kriterija za raspodjelu sredstava po službama od strane Federalnog zavoda i određivanja programa koji se finansiraju od tog Zavoda.

Krajem istog mjeseca održan je u Sarajevu još jedan sastanak kolegija direktora službi za zapošljavanje u Federaciji BiH gdje je nakon prihvaćanja novih primjedaba potpisan sporazum sa PIU/SESER oko nastavka saradnje na provođenju njihovog programa.

15.12.2011. godine u organizaciji Agencije za rad i zapošljavanje održana je stručna konferencija na temu „Javno-privatno partnerstvo u oblasti zapošljavanja“ gdje su prezentirana iskustva zemalja iz regije, te Austrije i Mađarske iz ove oblasti. Istog dana održan je redovni sastanak direktora kantonalnih službi za zapošljavanje i Federalnog zavoda.

U Grudama je održan sastanak sa direktorima službi za zapošljavanje Zapadno-hercegovačkog i Herceg-bosanskog kantona na kojem se razgovaralo o dosadašnjoj saradnji i njenoj daljnjoj nadogradnji.

Održan je još jedan sastanak sa premijerom kantona i v.d. resornim ministrom, u vezi eventualne mogućnosti uvrštavanja naših obaveza prema demobilisanim borcima u rebalans proračuna. U tom smislu su ispred Službe sačinjeni i konkretni amandmani koji su dati zastupnicima da ih iznesu na Skupštini HNŽ/K. Sačinjena je i informacija o stanju duga prema demobilisanim koja je dostavljena svim klubovima zastupnika u istoj Skupštini, ali rezultata nije bilo.

Organizovana su i održana dva sastanka sa predstavnikom udruge demobilisanih boraca pripadnika HVO-a, na kojima je razgovarano o svrsishodnosti podnošenja tužbi prema Službi, a vezano za utvrđeni dug. Za sada nema tužbi od stane pripadnika ovog udruženja.

Također u februaru su Udruženje poslodavaca FBiH i Federalni zavod za zapošljavanje organizovali su radionicu pod nazivom „Organizacija sajmovi zapošljavanja“. Cilj radionice bio je upoznavanje ključnih aktera sa iskustvima

zemalja Europske unije u uspješnom realizovanju sajмова zapošljavanja. Predavači na radionici bili su gđin Jean-Marie Standaert, specijalni savjetnik DECP-a, gđa Evelyn Ploeg, projekt menadžer Sajma zapošljavanja Nizozemske i ekspert Nizozemske agencije za zapošljavanje, te gđin Niels Lieman, produkt menadžer.

Pred početak same radionice potpisan je i ugovor o učešću u organizovanju sajмова za zapošljavanje između Federalnog zavoda za zapošljavanje, kantonalnih službi za zapošljavanje i Udruženja poslodavaca u Federaciji BiH.

Sredinom februara predstavnici Službe bili su u Torinu gdje je održana regionalna radionica na temu "Optimiziranje politika aktiviranja tržišta rada u zemljama zapadnog Balkana i Turskoj", u organizaciji ETF-a. Izvedeni zaključci ukazuju na to da se situacija u zemljama zapadnog Balkana i Turskoj razlikuje od one u zemljama s razvijenim tržištima i institucijama. Gospodarstva ne generiraju dovoljno radnih mjesta. Obrazovne institucije često ne nude potrebne vještine, a javne službe za zapošljavanje često samo vode registre. Pitanja s kojima se suočavaju vlade i stručnjaci za reforme vrlo su složena. Rad je potreban i na strani ponude i potražnje, što uključuje poslovni svijet, posao u formalnom naspram neformalnom sektoru s jedne strane i obrazovanje i strukovnu naobrazbu i službe za zapošljavanje na drugoj. Problem koji su istakli turski predstavnici u radionici je da ne postoji nužna veza između posjedovanja vještina i sigurnosti radnog mjesta, to jest, da mjere na strani ponude ne mogu sve riješiti. Važna je povezanost politika – postoji uska veza između privredne i porezne politike, politike inovacija i zapošljavanja. Analitički kapaciteti i istraživanje u službi institucionalne saradnje i donošenja povezanih politika zasada su na niskom nivou u cijeloj regiji i treba ih ojačati. U radionici je došlo do izražaja mišljenje da s temom diskusija koje su se ovdje vodile treba upoznati širi krug ljudi, uključujući i lokalne političare. Ako stvari koje naučimo ne dopru do prakse, onda ih je nemoguće primijeniti.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore i Direkcija za evropske integracije BiH organizovali su u aprilu svečanu konferenciju povodom predstavljanja uspješnih projekata finansiranih u okviru Prvog poziva za dostavljanje prijedloga projekta i objavljivanja Drugog poziva Prekograničnog programa BiH i Crne Gore. Konferencija se održala u Podgorici, Crna Gora, i pružila je uvid u dobre prakse saradnje preko IPA programa.

Službu su posjetili predstavnici Centra za zapošljavanje Vladinog ureda kantona Baranja iz Mađarske, od kojih smo također dobili vrijedne informacije o načinu apliciranja za sredstava iz IPA programa, što oni uspješno čine više godina u saradnju sa Zavodom za zapošljavanje Republike Hrvatske.

Iz tih razloga, na prijedlog Agencije za rad i zapošljavanje, predstavnici Službe su posjetili Područnu službu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Osijeku, gdje su do sada postignuti najbolji rezultati u prekograničnoj saradnji i korištenju sredstava IPA-a fondova. Ponuđena je potpuna saradnja, te dati instruktivni materijali za izradu programa ove saradnje.

Isto tako, u organizaciji Agencije, je organizovana posjeta Područnoj službi u Splitu, a u delegaciji pored predstavnika naše Službe bili su i predstavnici Službi

iz Zapadno-hercegovačke i Herceg-Bosanskog kantona kao pograničnih regija. Tu se konkretno razgovaralo o već raspisanom Drugom javnom pozivu za podnošenje zahtjeva za grantove u IPA projektima prekogranične saradnje. Dogovoren je da se u narednom periodu razmijene ideje o potencijalnim projektima. S naše strane je ponuđeno nekoliko ali do kraja izvještajnog perioda nije došlo do njihove operacionalizacije.

Krajem septembra našu Službu je posjetila delegacija iz Pečuha – Mađarska sa guvernerom njihove provincije na čelu, te ministrom rada i direktorom Centra za zapošljavanje, a tema je opet bila prenošenje iskustava prekogranične saradnje.

Početkom oktobra predstavnici naše Službe u delegaciji Agencije za rad i zapošljavanje prisustvovali su Međunarodnoj konferenciji o prekograničnoj saradnji i migraciji radne snage. Na ovoj konferenciji su prisustvovali pored domaćina i predstavnici: Austrije, Hrvatske, BiH, Slovačke, Slovenije, Srbije, Poljske i Rumunije. Ova pojačana aktivnost Mađarske je rezultat njihovog predsjedavanja EU, a od koji je zadužena za razvijanje ovih oblika saradnje, jer po općem mišljenju u tome ima najviše iskustva, što su potvrdili i prisutni na konferenciji. Također smo, skoro u isto vrijeme, dobili i poziv za saradnju od jedne talijanske agencije, da u partnerstvu sa službama iz Zeničko-dobojskog kantona i Herceg-bosanskog kantona, učestvujemo u projektu jačanja institucionalne saradnje kroz projekte IPA - ADRIJATIC programa. U toku je ocjenjivanje aplikacije i čekamo povratnu informaciju.

Početkom marta Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Dubrovnik je organizovala 4. sajam poslova Dubrovačko-neretvanske županije kojem su prisustvovali predstavnici Službe. Glavni cilj sajma bio je okupiti na jednom mjestu sve relevantne institucije na tržištu rada i omogućiti bolju usklađenost ponude i potražnje, kroz jačanje partnerstva za zapošljavanje, i na taj način učestvovati u razvoju regionalnog gospodarstva.

U organizaciji Službe za zapošljavanje Kantona Središnja Bosna u junu održan je Sajam zapošljavanja, na kojem su se poslodavci i nezaposlene osobe imale priliku predstaviti jedni drugima i pronaći zajedničke interese, iz čega bi trebala proizaći nova zapošljavanja. Pohvalna aktivnost ovog sajma bilo je izvođenje radionica za zainteresovane prisutne na teme „Kako napraviti biznis plan“ i „Kako se predstaviti poslodavcu“. Sličan sajam je održan i u Zenici početkom oktobra na kojim su prisustvovali predstavnici Službe.

Sa predstavnicima Općina Jablanica i Konjic održan je sastanak koji je imao za cilj prezentirati rad Službe i povećati stepen uzajamne saradnje. Razgovaralo se i o programima sufinansiranja koje provodi Služba, te o odnosu ostvarenih prihoda i rashoda u oblasti zapošljavanja u ove dvije općine. Sličan sastanak održan je u općinama Prozor-Rama i Ravno gdje se još govorilo o prekograničnoj saradnji u kojoj ova općina već ima iskustva.

U sjedištu EU – Komisiji u Sarajevu predstavljeni su rezultati ILAM projekta obuke za savjetodavce gdje su prisustvovali predstavnici vlasti na nivou BiH i oba entiteta, kantona, nadležna ministarstva, te predstavnici svih službi za zapošljavanje u Bosni i Hercegovini.

Posjetili su nas i predstavnici Nezavisnog biroa za razvoj, tema sastanka bila je korupcija u oblasti zapošljavanja i korupcija općenito.

Također, posjetili su nas i predstavnici UNDP-a, koji su pratili rad Komisije za vrednovanje zahtjeva pristiglih za Program sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva „400+“, i izrazili iznimno zadovoljstvo radom te Komisije.

U ovom izvještajnom periodu održana je 5 sastanka direktorija i voditelja sektora Službe, što je osiguralo redovno praćenje odvijanje aktivnosti u Službi, te koordinaciju rada. Posebno je naglašena potreba izrade nacrtu programa/prezentacije sa načelnicima općina, privrednim komorama, obrazovnim institucijama, udruženjima poslodavaca. Namjera je predstaviti Službu i prezentovati njene aktivnosti i mogućnosti, te time razbiti strah ili nepovjerenje tih subjekata u cilju bolje saradnje na obostrano zadovoljstvo.

Održana su i tri sastanka sa voditeljima podružnica-biroa na kojima je također govoreno oko obavljanja svakodnevnih poslova, koordinacije u radu, odgovornosti, tehničkim, kadrovskim i materijalnim uslovima rada, te novim poslovima koji su se pojavljivali tokom godine.

Posebne teme su bile aktivnosti oko primjene aplikacijskog LMIS⁺ programa za vođenje evidencija, aktivnostima oko primjene ELMO-TAF programa, „Jedinstvenog sistema registracije, kontrole i naplate doprinosa“ koji je startao početkom 2011. godine, i realizacija programa aktivne politike zapošljavanja, aktivnostima CISO-centra, IPA programima – prekogranične saradnje, ispitivanje tržišta rada, izrade mjesečnih i godišnjih izvještaja o radu, te međusobnog informisanja.

Potrebno je istaknuti da je po prvi put organizovano i ispitivanje zadovoljstva naših korisnika na što je posebno obraćena pozornost kako bi se utvrdili dalji pravci djelovanja Službe i ciljne grupe kojima se treba posvetiti posebna pažnja.

Održan je i jedan sastanak sa radnicima Službe koji su imali priliku prisustvovati raznim seminarima i obukama, organizovanim od strane vanjskih institucija i organizacija. Cilj je bio omogućiti iznošenje stavova i ideja koje bi mogle doprinijeti poboljšanju rada i podizanja stepena kvalitete usluga za naše korisnike i partnere, te prezentovati znanja koja su se stekla na obukama i razmišljanja o primjenjivosti u daljnjem radu Službe, te ukazati na određene prepreke koje stoje na tom putu.

Zbog problema oko zapošljavanja prosvjetnih radnika na određeno vrijeme po više godina i to značajnog broja po pojedinim školama, a zbog čega dolazi do velikih troškova za isplatu novčanih naknada, održan je i jedan sastanak sa predstavnicima kantonalnog ministarstva obrazovanja na kojem je ukazano na ovaj problem.

III – POSREDOVANJE U ZAPOŠLJAVANJU

1. Zapošljavanje

Tokom 2011. poslodavci su Službi temeljem formalnih prijava iskazali potrebe za 385 radnika radi posredovanja^{*}. Traženi broj radnika po prijavama je za 42% manji nego prošle godine. Stiče se dojam da poslodavci traže posredovanje u zapošljavanju od Službe samo u prilikama kada na drugi način ne mogu doći do radnika. Ovakvom stanju je doprinijela i zakonska odredba da poslodavci nisu dužni dostavljati Službi za zapošljavanje prijave slobodnih radnih mjesta kako je to ranije bilo propisano. Služba je prikupila i objavila 228 oglasa i natječaja slobodnih radnih mjesta za 592 radnika i po njima posredovala.

Posmatrano po stepenu stručnog obrazovanja struktura traženih radnika od Službe izgleda ovako:

Biro	Broj traženih radnika	STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA									
		1	2	3	4	5	6 ₁	6 ₂	7 ₁	7 ₂	8
Čapljina	45	2	0	5	0	1	1	0	36	0	0
Čitluk	41	3	0	0	0	0	6	0	32	0	0
Jablanica	45	8	0	13	10	0	2	0	12	0	0
Konjic	9	0	0	1	4	0	1	0	3	0	0
Mostar	169	0	0	4	78	2	8	0	65	11	1
Neum	5	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0
Prozor-Rama	24	2	0	10	2	0	1	0	9	0	0
Ravno	31	1	0	0	1	0	15	5	7	2	0
Stolac	16	0	5	10	0	0	0	0	1	0	0
UKUPNO	385	16	7	46	95	3	34	5	165	13	1

Tokom 2011. godine zaposlilo se 4.645^{**} osoba sa evidencije.

U odnosu na 2010. godinu to je povećanje za 17 % ili više za 674 zaposlene osobe.

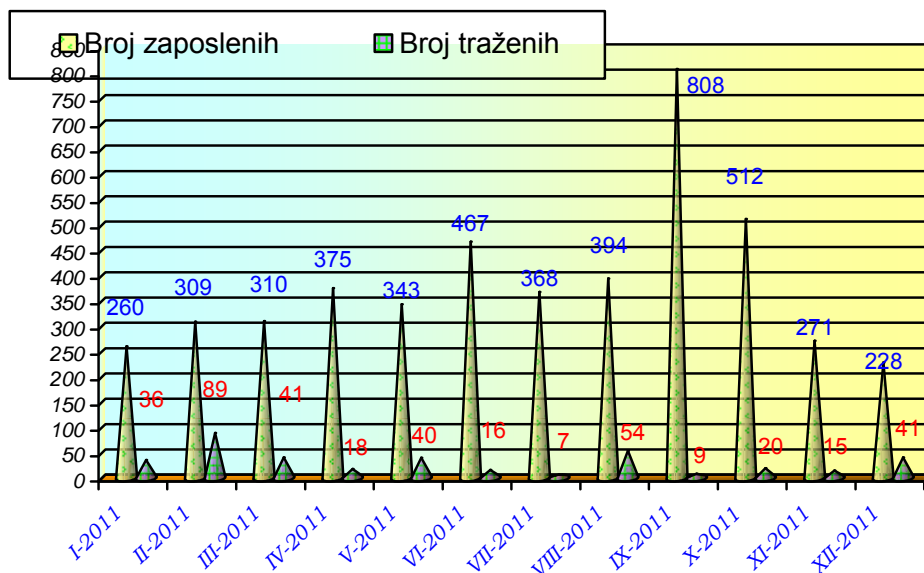
*

TABELA 5. – Pregled prijavljenih potreba za radnicima u 2011. po općinama

**

TABELA 6. – Pregled broja osoba koje su se zaposlile sa evidencije u 2011. godini

Kretanje broja iskazanih potreba i ukupno zaposlenih tokom godine po mjesecima.

Struktura zaposlenih po stepenu stručnog obrazovanja izgleda ovako:

BIRO	UKUPNO	OD TOGA ŽENA	STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	6 ₁	6 ₂	7 ₁	7 ₂	8
Čapljina	394	198	30	6	131	112	2	18	5	80	10	0
Čitluk	374	202	15	1	131	102	0	18	1	80	26	0
Jablanica	264	97	29	3	94	83	2	11	0	39	3	0
Konjic	817	408	164	3	286	236	0	25	5	95	3	0
Mostar	2297	1159	120	17	644	839	7	105	27	478	60	0
Neum	71	34	5	0	31	19	0	4	0	9	3	0
Prozor-Rama	188	85	26	1	70	43	0	16	1	27	4	0
Ravno	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Stolac	239	127	33	0	94	61	0	4	0	45	2	0
Ukupno	4645	2310	422	32	1481	1495	11	201	39	853	111	0

U strukturi novozaposlenih žena je 2.310 ili 49,7 %.

Tokom izvještajne godine poslodavci su Službi dostavili 4.568 prijava o prestanku radnog odnosa , što je u odnosu na prošlu godinu više za 28,5%.

2.345 prijava odnose se na žene ili 51,3,1%.

Pregled prestanak radnog odnosa po općinama izgleda ovako:

BIRO	UKUPNO	ŽENA	STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	6 ₁	6 ₂	7 ₁	7 ₂	8
Čapljina	470	240	46	6	172	149	4	20	5	62	5	1
Čitluk	398	221	33	1	172	109	0	15	3	57	8	0
Jablanica	225	89	29	2	94	66	2	9	0	22	1	0
Konjic	642	285	108	2	281	167	1	18	1	62	2	0
Mostar	2321	1227	224	11	723	859	7	107	11	362	17	0
Neum	92	56	12	0	39	22	0	4	4	8	3	0
Prozor-Rama	199	102	40	2	71	53	0	11	1	19	2	0
Ravno	2	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Stolac	219	124	41	0	88	45	0	5	1	39	0	0
Ukupno	4568	2345	534	24	1640	1471	14	189	26	631	38	1

Održavani su redovni kontakti sa podružnicama-biroima u cilju međumjesnog posredovanja na zahtjeve poslodavaca koji svoje zahtjeve za radnom snagom ne mogu zadovoljiti na području biroa na kojem obavljaju svoju djelatnost. Služba je po takvim zahtjevima davala razne podatke, preglede nezaposlenih osoba za različita zanimanja kao i druge informacije potrebne za zadovoljenje potreba poslodavca za radnom snagom.

U međumjesnom zapošljavanju Služba je kontaktirala i opslužila 25 poslodavaca kroz dostave traženih informacija i pregleda nezaposlenih osoba za različita zanimanja.

U okviru međudržavnog posredovanja, Služba održava redovne kontakte i razmjenjuje informacije sa Agencijom za rad i zapošljavanje BiH u vezi zapošljavanja u inostranstvu.

Zbog ekonomske recesije i teškog stanja u oblasti zapošljavanja u zemlji i okruženju, u ovom periodu nije bilo posredovanja Agencije za zapošljavanje u inostranstvu.

U izravnim kontaktima Službe i hotela „Excelsior“, „Palace“ i „Kompas“ iz Dubrovnika nastavljena je tradicionalno dobra saradnja u zapošljavanju sezonskih radnika na poslovima konobara, kuhara, sobarica, čistačica i sl.

Na zahtjev ovih poslodavaca, Služba je organizovala i pozvala 89 nezaposlenih osoba sa kojima su obavljani razgovori i intervjui. Nakon obavljenih razgovora i intervjua, 22 kandidata su udovoljila zahtjevima poslodavaca, a prema našim evidencijama samo 2 kandidata su zasnovala radni odnos.

U cilju praćenja odobrenih sredstava za sufinansiranje zapošljavanja, podružnice-biroi su redovno dostavljali izvještaje o poštivanju preuzetih obaveza po osnovu odobrenih sredstava, na osnovu kojih je Služba preduzimala daljnje radnje predviđene ugovorom.

Služba je redovno obavljala poslove dostavljanja raznih podataka nadležnim institucijama kantona, općina kao i međunarodnim organizacijama koje se bave problematikom zapošljavanja.

2. Aktivne mjere u zapošljavanju

U prvom kvartalu tekuće godine Služba je radila na praćenju i kontroli zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava po javnim pozivima iz 2010. godine, te dostavljanju izvještaja raznim institucijama o realiziranim programima tržišta rada iz ranijeg perioda. Završene su i aktivnosti na zaključenju ugovora sa poslodavcima koji su zbog raznih okolnosti preneseni u 2011. godinu.

U okviru ovih aktivnosti navodimo sljedeće:

- a) Pored navedenog u zadnjem kvartalu 2010. godine objavljen je zajednički javni poziv Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (Jedinica PIU SESER) i Federalnog zavoda za zapošljavanje pod nazivom „Projekt podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanju (SSNESP), a koji prema potpisanom sporazumu provode službe za zapošljavanje u FBiH. Finansiranje projekta se vrši iz sredstava Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA) i Federalnog zavoda za zapošljavanje u omjeru 50 : 50 %. Sredstva po ovom programu su namijenjena za provođenje aktivnih mjera na tržištu rada kroz sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja, obuke i podrške mobilnosti radne snage.

Interes za ovaj program je bio iznimno velik, pa je zbog velikog broja zahtjeva i kratkog vremenskog roka određeni broj zahtjeva prenesen u 2011. godinu. U ovom periodu su svi preneseni zahtjevi riješeni, a podaci o realizaciji ovog programa su navedeni u nastavku ovog izvještaja.

Također, u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje radilo se na pripremi i osiguranju sredstava za pokretanje novih programa tržišta rada u 2011. godini.

Nakon usvajanja Programa rada i finansijskog plana za 2011. godinu i osiguranja sredstava, objavljeni su javni pozivi, te su realizovani slijedeći programi tržišta rada:

a) Programi koje finansira i provodi Federalni zavod za zapošljavanje

U prvom kvartalu 2011. godine objavljena su dva javna poziva i to za:

- Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma u 2011. godini
- Program zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika u 2011. godini

Sve procedure oko izbora korisnika i odobravanja sredstava provodi Federalni zavod za zapošljavanje, a Službe za zapošljavanje pružaju savjetodavnu i tehničku pomoć korisnicima. Obzirom da je Javni poziv za ove programe otvoren do utroška sredstava, još nismo dobili konačni izvještaj o njihovoj realizaciji.

b) Programi koje finansira Federalni zavod, a provodi Služba za zapošljavanje

U 2011. godini objavljeni su javni pozivi za slijedeće programe:

➤ Program zapošljavanja žena

Javni poziv je objavljen za zapošljavanje 54 nezaposlene osobe, uz odobrena sredstva u iznosu od 162.000,00 KM, od čega je realizovano, odnosno zaposleno, 49 žena, na što je utrošeno 147.000,00 KM. Poslodavci su odustali od zapošljavanja 5 osoba, a neiskorištena sredstva iznose 15.000,00 KM.

➤ Program samozapošljavanja žena

Javni poziv je objavljen za sufinansiranje samozapošljavanja 34 nezaposlene osobe, uz odobrena sredstva u iznosu od 170.000,00 KM. Po okončanju Programa, zaključeni su ugovori sa 32 korisnice, a dvije osobe su odustale od odobrenih sredstava. Neutrošena sredstva iznose 14.000,00 KM.

➤ Program zapošljavanja mladih „400+“

Javni poziv objavljen je za zapošljavanje 23 mlade osobe visoke, više i srednje stručne spreme, i to bez radnog iskustva. Ovaj program je u potpunosti realizovan, uz uložena finansijska sredstva u iznosu od 72.852,00 KM.

➤ Program „Mladi poduzetnik“

Ovaj program je namijenjen mladim osobama starosne dobi do 30 godina, za sufinansiranje pokretanja i vođenja malog biznisa. Programom je predviđeno sufinansiranje 12 nezaposlenih osoba sa evidencije Službe, a ukupni troškovi sufinansiranja iznose 84.000,00 KM. U izvještajnom periodu su zaključeni ugovori o sufinansiranju sa svih 12 korisnika, a nakon stupanja ugovora na snagu, realizacija programa će se vršiti u 2012. godini.

➤ Program podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanju (SSNEŠP)
Ovaj program zajednički finansiraju Federalni zavod za zapošljavanje i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike iz sredstava Međunarodne

organizacije za razvoj (IDA). U 2011. godini, iz sredstava ovog projekta sufinansirano je:

- Zapošljavanje 82 nezaposlene osobe kod poslodavaca, a utrošena sredstva iznose 180.400,00 KM
- Samozapošljavanje 41 nezaposlene osobe, uz utrošena sredstva u iznosu od 90.200,00 KM
- Programom raznih obuka obuhvaćena je 141 nezaposlena osoba, a utrošena sredstva iznose 157.877,00 KM.

Efekt zapošljavanja po ovom programu je 123 nezaposlene osobe, s tim što je 141 osoba kroz programe dodatne obuke stekla nova znanja i vještine i poboljšala svoju poziciju na tržištu rada.

c) Programi koje finansira i provodi Služba za zapošljavanje HNK/HNŽ

U ovom periodu je objavljen Javni poziva za Program zapošljavanja mladih osoba VSS bez radnog iskustva (pripravnici) za 110 osoba u iznosu od 792.000,00 KM.

Javni poziv je objavljen 18.03.2011. godine, a rok važenja je do 17.04.2011. godine.

Po ovom Javnom pozivu je iskazan daleko veći interes od ranije odobrenih sredstava i Upravni odbor Službe je pri usvajanju konačnog prijedloga liste zahtjeva za sufinansiranje odobrio dodatna sredstva u iznosu od 100.800,00 KM, čime je omogućeno sufinansiranje zapošljavanja 124 osobe, u ukupnom iznosu od 892.800,00 KM.

Po ovom programu ukupno je zaposleno 111 nezaposlenih osoba sa VSS, bez radnog iskustva, a utrošena sredstva iznose 799.200,00 KM.

Poslodavci su odustali od zapošljavanja 13 osoba, tako da neutrošena sredstva po ovom programu iznose 93.600,00 KM. Zbog odustajanja poslodavaca, Upravni odbor Službe je naknadno, na teret neutrošenih sredstava odobrio Zavodu za MIO/PIO dodatna sredstva u iznosu od 14.400,00 KM, za zapošljavanje još 2 mlade osobe. Realizacija ove odluke je u toku.

Na osnovu navedenog, Služba za zapošljavanje HNŽ/K je kroz razne programe namijenjene provođenju aktivnih mjera na tržištu rada u 2011. godini utrošila 1.687.529,00 KM, od čega na vlastita sredstva otpada 799.200,00, a na sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje i drugih izvora 888.329,00 KM.

Efekt zapošljavanja po svim realizovanim programima iznosi 350 novozaposlenih osoba, s tim što je još 141 nezaposlena osoba stekla dodatna znanja i vještine kroz razne obuke i doškolovavanja, i tako poboljšala svoj položaj na tržištu rada.

3. Evaluacija ostvarenih efekata Programa zapošljavanja u 2010. godini

Ovaj dio izvještaja bavi se evaluacijom ostvarenih efekata svih programa podsticaja u zapošljavanju iz 2010. godine, a kojima je istekao rok sufinansiranja, odnosno vrijeme zadržavanja sufinansiranih osoba po zaključenom ugovoru sa poslodavcem, odnosno nezaposlenom osobom.

Evaluacija je rađena na bazi prikupljenih podataka od poslodavaca i nadležnog Fonda PIO/MIO i Porezne uprave, te uvidom u evidencije nezaposlenih kod ove Službe.

Prema prikupljenim i obrađenim podacima, rezultati odnosno efekti provođenja programa zapošljavanja u 2010. godini su prikazani u sljedećoj tabeli:

Red. broj	Program	Ukupan broj sufinansiranih osoba		Zadržano kod istog poslodavca		Zaposleno kod drugih poslodavaca		Vratilo se na evidenciju nezaposlenih		Nepoznat status	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1.	VSS – pripravnici	132	100%	59	45%	16	12%	47	36%	10	7%
2.	Zapošljavanje mladih – pripravnici	50	100%	20	40%	7	14%	15	30%	8	16%
3.	Stručna doobuka	74	100%	52	70%	2	3%	10	13.5%	10	13,5%
4.	Invalidi – Služba	6	100%	6	100%	-	-	-	-	-	-
5.	Invalidi – FZZ	8	100%	3	37%	-	-	5	63%	-	-
6.	Zapošljavanje žena	15	100%	11	73%	-	-	3	20%	1	7%
7.	Samozapošljavanje žena	20	100%	5	25%	1	5%	14	70%	-	-
	Ukupno	305	100%	156	51%	26	8%	94	31%	29	10%

Na osnovu podataka iz prethodne tabele, mogu se izvesti sljedeće konstatacije i zaključci:

3.1 Program zapošljavanja mladih osoba VSS bez radnog iskustva (pripravnici) je najzastupljeniji i po iznosu novčane podrške najobimniji od programa koje provodi ova Služba.

Cilj ovog programa je namijenjen osobama koje prvi put zasnivaju radni odnos u određenom zanimanju, a koje su prema Zakonu, obavezni položiti stručni ispit ili im je za rad u zanimanju potrebno prethodno radno iskustvo. Dakle, iako za ovaj program nije primarno novo zapošljavanje, ipak kao krajnji rezultat svakog programa je smanjenje broja nezaposlenosti iz ciljane grupe, odnosno novo zapošljavanje.

Iz navedenih podataka je vidljivo da je ovim programom obuhvaćeno 132 osoba od čega je nakon isteka roka sufinansiranja, zadržano kod istog poslodavca 59 odnosno 45%, a 16 osoba odnosno 12% je našlo zaposlenje kod drugog poslodavca. Na evidenciju nezaposlenih se vratilo 47 osoba odnosno 36% a za 10 osoba je nepoznat status.

Dakle, po ovom programu je zasnovalo stalni radni odnos 75 osoba, odnosno 57% od ukupnog broja sufinansiranih, a na evidenciju se vratilo 47 osoba ili 36% te se ocjena ovog programa može smatrati uspješnim.

3.2 Zapošljavanje mladih (pripravnici)

Ovaj program je realizovan u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, odnosno potrebna sredstva je osigurao Federalni zavod za zapošljavanje a realizaciju je vršila Služba za zapošljavanje. Programom je obuhvaćeno sufinansiranje mladih osoba visoke, više i srednje stručne

spreme u cilju sticanja radnog iskustva potrebnog za obavljanje određenih poslova ili poslova za koje je zakonom propisano potrebno radno iskustvo. Od ukupno 50 osoba obuhvaćenih ovim programom 20 osoba odnosno 40% je zadržano kod istog poslodavca, 7 osoba ili 14% je zasnovalo radni odnos kod drugog poslodavca, 15 osoba ili 30% se vratilo na evidenciju nezaposlenih a za 8 osoba ili 16% je status nepoznat.

Imajući u vidu da ovom programu nije primarni cilj novo zapošljavanje, ipak 54% sufinansiranih osoba je zasnovalo stalni radni odnos te se sa stanovišta efekata, može se smatrati relativno uspješnim.

3.3 Stručna doobuka

Cilj ovog programa je zapošljavanje novih radnika kod poznatog poslodavca bez obzira na godine starosti i stručne sprema, gdje je uslov za zaposlenje stručno osposobljavanje u istom ili drugom zanimanju.

Ovaj program je pokazao najbolje rezultate u pogledu postignutih efekata, jer od 74 osobe, njih 54 ili 73% je dobilo stalno zaposlenje što se može smatrati kao vrlo uspješnim.

Kod ovog programa je karakteristično što nije bilo dovoljno kvalitetnih zahtjeva poslodavaca i ostala su neiskorištena sredstva za 26 novih radnih mjesta.

3.4 Zapošljavanje invalida

U 2010. godini Služba za zapošljavanje je za ovu kategoriju teško zapošljivih osoba imala dva programa i po oba programa nisu iskorištena raspoloživa sredstva zbog nedovoljnog broja kvalitetnih zahtjeva. Razloge treba tražiti u nedostatku pravnih subjekata koji pretežno zapošljavaju invalidne osobe te brisanje iz evidencije nezaposlenih svih invalida koji imaju primanja veća od 25% od presjeka u F BiH.

Donošenjem Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i osposobljavanju i zapošljavanju invalida te formiranje Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida, Zakonom je uređena oblast profesionalne rehabilitacije, osposobljavanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Problem osoba sa invaliditetom je dobio značaj posebnog javnog interesa i spada u oblast socijalne pomoći. Ovakvim zakonskim rješenjima, brigu o invalidima preuzima šira društvena zajednica, a ne kao do sada gdje su svi problemi bili na Službama za zapošljavanje.

Iz pregleda je vidljivo da su u 2010. godini realizovana dva programa i po prvom programu je od 6 sufinansiranih osoba svih 6 osoba nastavilo raditi kod istog poslodavca, a kod drugog programa od 8 sufinansiranih samo su 3 ili 37% nastavilo raditi. Ostalih 5 osoba se nakon isteka roka sufinansiranja vratilo na evidenciju nezaposlenih.

Ako se uzme u obzir da je po ovim programima ostalo neiskorišteno više od 50% raspoloživih sredstava iz čega se može izvesti zaključak da je daljnje provođenje ovih programa upitno, pogotovu nakon stupanja na snagu Zakona i osnivanjem Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida.

3.5 Zapošljavanje i samozapošljavanje žena

Ovaj program je namijenjen nezaposlenim ženama starosne dobi preko 30 godina bez obzira na stepen obrazovanja, prijavljene na evidencije nezaposlenih preko 6 mjeseci. Sredstva za ovaj program je osigurao Federalni zavod za zapošljavanje a provodila ga Služba za zapošljavanje. Iako su sredstva za sufinansiranje bila osigurana za 57 osoba, realizovan je samo dio i to za ukupno 35 zaposlenih osoba.

Karakteristično je da je veći interes bio za samozapošljavanje, a manji za zapošljavanje kod poslodavaca.

Sasvim obrnuto je kod efekata učinaka programa, kod samozapošljavanja, svega 5 osoba odnosno 25% je nastavilo sa obavljanjem djelatnosti, dok je kod zapošljavanja kod poslodavaca ostalo u radnom odnosu 11 osoba odnosno 73%.

Ocjena uspješnosti kod zapošljavanja je pozitivna, a kod samozapošljavanja negativna.

Na osnovnu ocjene uspješnosti, sugerisano je Federalnom zavodu za zapošljavanje da se preispita opravdanost ovog programa u narednom periodu, a ukoliko se želi i dalje provoditi, da se promijene uslovi i način provedbe ovog programa.

Na osnovu tabelarnog prikaza i pojedinačnih komentara za svaki program, opći zaključak je da se implementirani programi u 2010. godini mogu ocijeniti kao zadovoljavajući. U prilog tome ide podatak da je od 305 sufinansiranih osoba, njih 182 ili 59% zadržalo radni odnos kod istog i drugih poslodavaca. Taj procent bi bio veći da je ocjena uspješnosti programa za invalide i žene bila povoljnija.

4. Centar za informiranje, savjetovanje i obuku (CISO)

Otvorenje CISO-a, održano 08.04.2011. godine bilo je uspješno, jedina zamjerka jest neprisustvovanje predstavnika medija. Pozivu se odazvali svi predstavnici obrazovnih, privrednih i kantonalnih institucija vlasti.

Samom otvaranju prethodile su brojne pripremne aktivnosti.

U Hotelu „Blanka“ na Vlašiću održan je dvodnevni sastanak koordinatora CISO-a sa područja FBiH (17.01.-18.01.2011. godine). Tokom sastanka dogovoren je plan aktivnosti na prvu polovicu tekuće godine, te su dogovoreni i detalji o dodatnom opremanju CISO-a i načinima komunikacije i informisanja u okviru YERP programa.

Dana 21.03.2011. godine predstavnici Službe su održali obuku za radnike podružnica-biroa Konjic, Jablanica, te za radnike Kantonalnog zavoda za zapošljavanje Livno na temu izvođenja radionica „Pisanje životopisa“ i „Razgovor sa poslodavcem“. Obuke će se izvoditi za nezaposlene osobe, u okviru aktivnosti Centra za informisanje, savjetovanje i obuku (CISO).

U okviru YERP projekta u mjesecu svibnju izvršena je obuka za sve radnike CISO centara na području BiH, i to u 2 navrata (Jahorina i Bijeljina). Tema obuka bila je Izvođenje radionice „Pisanje životopisa“ i Izvođenje radionice „Razgovor sa poslodavcem“. Obuka je izvršena uz iznimno pozitivne evaluacije, što od učesnika na obuci, što od UNDP-a.

Aktivnosti koje se svakodnevno provode unutar CISO centara su :

- Dnevno ažuriranje i objavljivanje oglasa iz dnevnih novina, časopisa i sa internet izvora te njihovo prosljeđivanje u ostalih 9 biroa Službe za zapošljavanja HNŽ/K elektronskim putem
- Izrada individualnog plana zapošljavanja za svakog klijenta – u 2011. godini izrađeno je 269 individualnih planova zapošljavanja (sa ovom aktivnošću se započelo u junu 2011. godine)
- Pomoć pri povezivanju klijenata sa potencijalnim poslodavcima
- Koordinacija aktivnosti sufinansiranja zapošljavanja korisnika usluga CISO
- Identifikacija potreba za dokvalifikacijom i prekvalifikacijom klijenata CISO-a

Dodatne aktivnosti CISO centra su:

- Radionice „Pisanje CV-a“ i „Razgovor sa poslodavcem“ – održano je 14 radionica, i to 7 radionica „Pisanje životopisa“ i 7 „Razgovor sa poslodavcem“, a ukupno su učestvovala 132 mlade nezaposlene osobe.
- Organizacija obuke iz engleskog jezika i obuke iz Informatike – u toku je prvi ciklus obuka iz engleskog jezika i informatike. Obuku rade licencirane firme koje su odabrane postupkom tendera od strane UNDP-a.

U proteklom periodu pokrenute su i aktivnosti vezane sa profesionalno informisanje i usmjeravanje učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola. Nakon uspostavljanja kontakata i dogovora o saradnji sa Zavodom za školstvo Mostar, Pedagoškim zavodom Mostar, te Ministarstvom prosvjete, znanosti, kulture i sporta, kroz aktivnosti CISO-a organizovani su sastanci za predstavnike osnovnih i srednjih škola na nivou kantona. Predstavljan im je rad CISO-a, stanje na evidenciji nezaposlenih osoba, prezentovane su im informacije o značaju i mogućnostima obrazovanja i profesionalnog usmjeravanja.

U cilju upoznavanja učenika završnih razreda srednjih škola o rokovima i načinu prijavljivanja u evidenciju nezaposlenih osoba, te mogućnostima zaposlenja, upućen je dopis svim srednjim školama u kantonu sa prigodnim lecima, te kratkim uputstvima i obavjestima učenicima o njihovim pravima i obavezama nakon završetka školovanja.

Zaposlenici CISO-a svakodnevno intenzivno rade na stvaranju baze podataka o obrazovnim institucijama, mogućnostima zapošljavanja, stipendijama, poslodavcima, nevladinim udrugama i dr., da bi bili u stanju u potpunosti pružiti usluge informisanja našim korisnicima.

Tokom maja 2011. djelatnice CISO centra ostvarile su saradnju sa mladima iz udruge AIESEC, prisustvovala su održavanju Dana karijere 2011. Mostar, te na taj način prikupile dodatne informacije i brošure o svim fakultetima na području kantona i informisali mlade o postojanju ovog Centra i usluga koje nudi.

Važnost postojanja CISO centara prepoznale su i dvije velike svjetske tvrtke sa sjedištem u BiH - British Council i Microsoft, koje su bitnu ulogu u organizaciji i provođenju natjecanja srednjoškolaca u poduzetništvu pod nazivom „Vještine za povećanje zapošljivosti“ prepustili upravo CISO centrima. U sklopu natjecanja održan je i okrugli stol za poslodavce na temu „Povećanje produktivnosti i konkurentnosti poslovanja zapošljavanjem mladog stručnog kadra“, pri čemu su radnice CISO Mostar predstavile rad Centra, koordinirale sastanak, te pozvale prisutne za ostvarenje saradnje koja je naknadno i ostvarena. Tema okruglog

stola, koju su osmislile radnice CISO Mostar, prihvaćena je i u svim ostalim gradovima u kojima se održavalo natjecanje. O uspješnosti organizacije i provođenja ovog natjecanja od strane radnica CISO Mostar, svjedoči i poziv za ostvarenje buduće dalje saradnje sa ovim firmama.

U cilju boljeg približavanja ciljanoj grupi mladih osoba 15-30 godina, CISO Mostar je osnovao Facebook profil i stranicu preko kojih je mladima pružena još jedna mogućnost lakšeg pristupa informacijama o natječajima za posao, stipendijama, javnim pozivima i sl. Od osnivanja stranice do danas Facebook stranica je posjećena 264330 puta, a trenutni broj korisnika Facebook profila iznosi 1410 osoba.

CISO centri su imali priliku predstaviti svoj rad i rezultate na trodnevnom sastanku direktora kantonalnih službi za zapošljavanje i koordinatora CISO-a. Prezentacije su se održale u Neumu, u periodu od 12. – 14.09.2011. godine, u organizaciji MDGF YERP programa.

6. Zapošljavanje stranaca

U cilju izrade jedinstvenih pravila i procedura kod izdavanja radnih dozvola stranim državljanima, na preporuku Vlade F BiH je formirana radna grupa pri Federalnom zavodu za zapošljavanje.

Predstavnik naše Službe je član te radne grupe i aktivno učestvuje u izradi procedura koje će važiti za cijelu F BiH. Održana su 4 sastanka ove Radne grupe koja su rezultirala izradom nove Procedure i jednoobraznim postupanjem postupku izdavanja radnih dozvola strancima u FBiH i unapređenjem komunikacije i koordinacije između institucija koje implementiraju Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu i Zakon o zapošljavanju stranaca.

U toku je donošenje Zakona o zapošljavanju stranaca, te je tim povodom ova Služba Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike dala svoje mišljenje i sugestije na Prednacrt Zakona, kako bi on mogao biti dostavljen Vladi Federacije BiH na razmatranje.

Na osnovu Zakona o zapošljavanju stranaca u prvom polugodištu ove godine izdano je 112 radnih dozvola, od čega za državljane Hrvatske 39, Srbije 30, Kine 19, i 24 dozvole za državljane ostalih zemalja.

Najviše stranih državljana je zaposleno u Mostaru i to 73, Čapljini 13, Čitluku 13, Konjicu 6, Prozor-Rami 2, Stolac 2, Jablanica 2 i Neum 1 dozvola..

Po kvalifikacionoj strukturi: za VSS je izdano 33, VŠ 8, SSS 28, KV 15 i PK 26 radnih dozvola.

Služba redovno dostavlja Federalnom zavodu za zapošljavanje mjesečne i tromjesečne izvještaje o izdanim radnim dozvolama, radi daljnjeg izvještavanja nadležnih državnih institucija.

7. Ostale aktivnosti

U okviru zakonom definisanih obveza Službe i plana rada za tekuću godinu, Služba je kroz učestvovanje na raznim sastancima, seminarima i radionicama, aktivno učestvovala u kreiranju i provođenju programa tržišta rada i stručnom

osposobljavanju zaposlenika, a sve u cilju kvalitetnijeg pružanja usluga u posredovanu i aktivnoj politici u zapošljavanju.

Između ostalog, navodimo:

Kao i prethodnih godina, Služba je učestvovala u realizaciji Programa ferijalnog rada redovnih studenata iz BiH u SR Njemačkoj. Služba je, u saradnji sa Sveučilištem u Mostaru i Univerzitetom „Džemal Bijedić“, Mostar, pružila savjetodavnu i tehničku pomoć u izboru 7 studenata. Nosilac svih aktivnosti za ovaj program je Agencija za rad i zapošljavanje BiH, a obavljanje ferijalne prakse u Njemačkoj je predviđeno za vrijeme ljetnog raspusta.

U periodu od 02.-04.02.2011. godine, u okviru projekta Unapređenje aktivnog tržišta rada u BiH (IALM) u Hotelu „Ero“ u Mostaru održan je drugi dio Obuke iz poduzetništva, namijenjen voditeljima podružnica/biroa rada. Polaznici obuke su obučeni za prenošenje znanja nezaposlenim osobama o načinima prezentacije poslovne ideje, pravljenju biznis plana, obavezama koje na sebe preuzimaju kao pravni subjekti.

Također, u okviru istog projekta, u našoj Službi je održana obuka za savjetodavce na temu: Savjetovanje pri zapošljavanju i rad sa poslodavcima. Obuka je trajala 2 dana (16-18.02.2011. godine), a cilj joj je bio jačanje vještina savjetodavaca, s posebnim naglaskom na ulogu savjetodavca i značaj savjetovanja. Poseban segment obuke se odnosio na rad sa poslodavcima. Obuka je bila interaktivnog tipa, uključivala je razmjenu iskustava i razrješavanje slučajeva iz prakse.

IALM je prepoznao i značaj pravovremenog djelovanja u firmama koje će iz različitog spektra razloga morati otpustiti radnike, te je u skladu s tim organizovao i obuku na temu „Rane intervencije u procesima otpuštanja“. Trening se održao 07. jula u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje u Sarajevu, a prisustvovala su mu tri radnika iz različitih biroa, kao predstavnici Službe.

Dana 09.02.2011. godine u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje, Sarajevo, održan je radni sastanak članova „Centra za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja (CAPZ)“. Cilj sastanka bio je usaglašavanje kriterija za vrednovanje zahtjeva koji će konkurisati na programima aktivne politike zapošljavanja u 2011. godini.

Na poziv Privredne komore FBiH, dana 17.03.2011. godine, predstavnici Službe prisustvovali su sastanku na temu „Usklađivanje potreba gospodarstva za određenim zanimanjima srednjeg strukovnog obrazovanja“. Nakon prezentacije stanja tržišta rada i obrazovnih mogućnosti na području Hercegovačko-neretvanskog kantona, predstavnici obrazovnog i privrednog sektora, Službe za zapošljavanje, te predstavnici poslodavaca su iznijeli svoja iskustva i probleme vezane za temu sastanka. Najavljeni su i novi sastanci na ovu tematiku, sve u cilju usklađivanja obrazovnog sistema sa zahtjevima tržišta rada.

19.04.2011. godine u prostorijama Udruženja LINK održana je fokus grupa za definisanje Metodologije za izradu analize „Manje korupcije, više radnih mjesta – kako poboljšati procedure/programe/projekte i preventivno djelovati na moguće slučajeve korupcije“. Projekt zajednički implementiraju Nezavisni biro za razvoj

NBR Gradačac, Udruženje LINK Mostar i Centar za promociju lokalnog razvoja PLOD iz Bihaća. Cilj projekta je da se ubrzaju reforme ključnih vladinih institucija i poboljša njihov rad aktivnim uključivanjem i učešćem nevladinih organizacija.

U periodu od 15.10 – 31.12.2011. godine, predstavnik Službe je, kao član Odbora za izradu strategije razvoja malog i srednjeg poduzetništva u Hercegovačko-neretvanskoj županiji/kantonu, radio na izradi ove strategije, za period 2012. – 2020. godine. Nositelj izrade Strategije je Udruženje za poduzetništvo i posao „Link“ Mostar.

ETF je u periodu 08.-09.11.2011. godine organizovao međunarodnu konferenciju na temu „Politike temeljene na činjenicama/dokazima u obrazovnom sistemu: primjeri iz praksi zemalja Zapadnog Balkana i Turske. Konferencija se održala u Torinu, Italija, a prisustvovali su predstavnici Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Slovenije, Makedonije, Albanije, Kosova i Turske. Cilj konferencije bio je ukazati na primjerima dobre prakse važnost kreiranja politika na osnovu činjenica i postojećih pokazatelja.

U organizaciji Privredne komore Kantona Sarajevo i Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, dana 14.12.2011. godine, održan je okrugli stol na temu „Zapošljavanje u svjetlu globalne ekonomske krize i njenog uticaja na privredu BiH i Kantona Sarajevo“. Okruglom stolu su prisustvovali predstavnici kantonalnih službi za zapošljavanje, predstavnici gospodarskih društava, komora i organa vlasti, predstavnici znanstvenih i drugih institucija, te predstavnici medija. Kroz dvije prezentacije, prisutnima je na odličan način predstavljen status BiH u odnosu na zemlje regije, po pitanju razvoja, makroekonomskih pokazatelja, prilika i prepreka za privredni rast. Doneseni zaključci vezani su uz načine kreiranja pogodnijeg ambijenta poslovanja, i to kroz prilagođavanje zakonske regulative, izradu strateških dokumenata sa naglaskom na razvoj industrijske proizvodnje.

U mjesecu junu, Komisija za profesionalnu orijentaciju je stručno obradila 5 osoba sa smetnjama u razvoju i dala im mišljenje za upis u srednju školu.

IV - EVIDENCIJE, ANALIZE I INFORMISANJE

1. Evidencija

1.1. Prijavljivanje na evidenciju

I u ovoj godini osjeća se pojačano prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih osoba radi ostvarivanja određenih beneficija na osnovu nezaposlenosti: demobilisani borci, porodične penzije, stipendiranje, smještaj u studentske

domove, plaćanje participacije i sl. Do pojačanog prijavljivanja naročito je došlo zbog opće recesije i ekonomskih poteškoća s tim u vezi.

Tokom 2011. godine na evidenciju nezaposlenih osoba u podružnicama-biroima Službe prijavilo se ukupno 7.601 osoba.

U odnosu na proteklu godinu to je više za 271 ili za 3,7% i kreće se na nivou uobičajenog godišnjeg prosjeka.

Struktura novoprijavljenih prema stepenu obrazovanja je sljedeća:

BIRO	UKUPNO	OD TOGA ŽENA	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	6 ₁	6 ₂	7 ₁	7 ₂	8
Čapljina	775	390	82	11	246	239	6	35	28	96	31	1
Čitluk	633	353	48	2	234	187	0	24	11	85	42	0
Jablanica	456	211	72	4	162	124	3	13	4	67	7	0
Konjic	1.057	500	209	3	374	297	1	24	17	126	6	0
Mostar	3.777	2.001	357	31	958	1.427	9	132	80	632	151	0
Neum	119	65	14	0	49	29	0	5	5	9	8	0
Prozor-Rama	399	190	55	5	143	108	1	21	16	27	23	0
Ravno	4	1	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0
Stolac	381	21	56	3	127	103	0	7	7	63	15	0
Ukupno	7.601	3.922	894	59	2.295	2.515	20	261	168	1.105	283	1

Od ukupnog broja novoprijavljenih osoba na žene otpada 3.922 ili 51,6%.

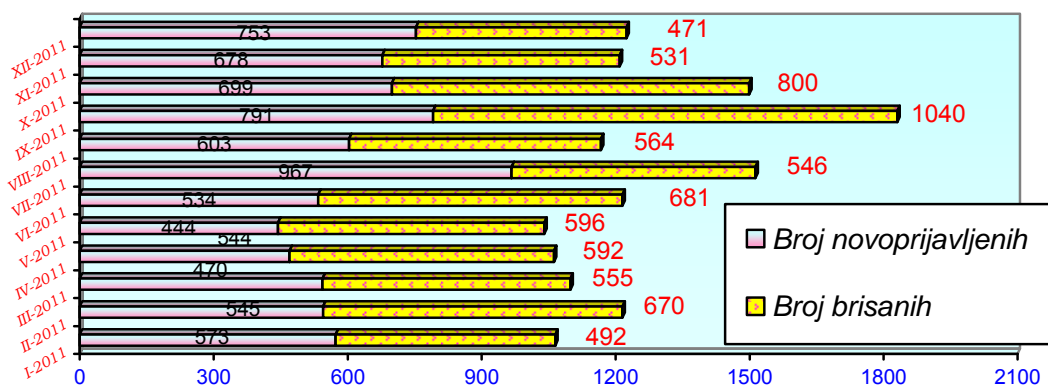
1.2. Skidanje sa evidencije

Sa evidencije je skinuto po različitim osnovama 7.538 nezaposlenih osoba za 6,1% više u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog broja 3.598 su žene ili 47,7%.

Broj skinutih sa evidencije po stepenu stručnog obrazovanja je sljedeći:

BIRO	UKUPNO	OD TOGA ŽENA	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	6 ₁	6 ₂	7 ₁	7 ₂	8
Čapljina	724	331	125	6	254	188	6	32	10	91	12	0
Čitluk	568	293	44	3	217	150	0	27	4	95	28	0
Jablanica	456	184	82	7	164	130	4	15	1	46	7	0
Konjic	1.229	583	299	7	423	338	3	32	10	114	3	0
Mostar	3.550	1.793	403	30	1.078	1.243	16	148	32	535	65	0
Neum	108	53	13	0	46	28	1	5	1	11	3	0
Prozor-Rama	306	128	59	2	118	64	0	19	4	33	7	0
Ravno	3	2	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Stolac	594	231	132	5	255	135	8	7	0	50	2	0
Ukupno	7.538	3.598	1.158	60	2.555	2.276	38	287	62	975	127	0

Kretanje novoprijavljenih i brisanih osoba tokom 2011. po mjesecima:

1.3. Stanje na evidenciji

Kretanje broja nezaposlenih osoba u zadnjih deset godina u HNŽ/HNK (2002. – 2011.) vidljivo je iz ove tablice:

Kretanje broja nezaposlenih osoba u HNŽ/HNK

OPIS	Broj nezaposlenih osoba (stanje 31.12.)									
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Federacija BiH	282.473	297.382	315.847	346.596	362.116	367.570	338.643	354.577	364.929	371.090
Ukupno HNK	22.304	23.886	25.642	26.794	28.632	30.838	29.403	29.596	29.822	29.885
Čapljina	1.501	1.727	2.037	2.294	2.482	2.906	2.985	2.764	2.769	2.820
Čitluk	1.066	1.189	1.316	1.198	1.443	2.034	2.072	2.036	2.085	2.150
Jablanica	1.151	1.273	1.470	1.542	1.616	1.721	1.772	1.882	1.992	1.992
Konjic	2.904	3.119	3.297	3.329	3.783	3.926	3.530	3.671	3.953	3.781
Mostar	12.100	13.541	13.982	14.585	15.209	15.574	14.688	14.775	14.813	15.040
Neum	240	289	290	313	334	327	308	332	347	358
Prozor-Rama	1.514	1.495	1.605	1.589	1.609	1.843	1.811	1.873	1.687	1.780
Ravno	-	-	-	20	22	28	31	31	33	34
Stolac	826	1.253	1.645	1.924	2.134	2.479	2.206	2.232	2.143	1.930

Na dan 31. decembra 2011. godine na evidenciji nezaposlenih osoba zatečeno je 29.885 osoba.*

U odnosu na kraj 2010. godine kada se na evidenciji nalazilo 29.822 nezaposlenih osoba povećanje je za 63 osobe ili za 0,2%.
Prosječno mjesečno tokom 2011. godine na zaposlenje je čekalo 29.667 osoba.

Gledano po općinama kod većine njih zabilježen je porast nezaposlenih i to: Prozor-Rame 5,5% (ili za 93 osobe), Neum 3,2% (ili za 11 osoba), Čitluku za 3,1% (ili za 65 osoba), Ravno za 3% (ili za 1 osobu), Čapljina za 1,8% (ili za 51 osobu), Mostar za 1,5% (ili za 227 osoba), Jablanica na nivou početka godine, dok je pad nezaposlenih osoba ostvaren kod Stoca za 9,9% (ili za 213 osoba) i Konjica za 4,4% (ili za 172 osobe).

Struktura nezaposlenih osoba po stepenima stručnog obrazovanja je sljedeća:

*
TABELA 7. - Pregled aktivnosti u 2011. godini

BIRO	UKUPNO	OD TOGA ŽENA	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	6 ₁	6 ₂	7 ₁	7 ₂	8
Čapljina	2.820	1.483	554	61	1.131	807	15	87	24	108	32	1
Čitluk	2.150	1.169	288	27	978	670	0	58	18	81	30	0
Jablanica	1.992	970	455	50	827	514	11	34	8	88	5	0
Konjic	3.781	1.821	1.420	29	1.308	810	7	50	18	136	3	0
Mostar	15.040	7.987	2.846	306	5.272	4.670	101	438	101	1.147	159	0
Neum	358	166	64	3	150	102	1	9	7	13	9	0
Prozor-Rama	1.780	921	519	23	716	383	2	36	21	62	18	0
Ravno	34	13	6	0	13	12	1	0	0	2	0	0
Stolac	1.930	991	505	19	778	473	5	36	8	86	20	0
Ukupno	29.885	15.521	6.657	518	11.173	8.441	143	748	205	1.723	276	1

Prema stepenu stručnog obrazovanja najveći udio se odnosi treći stepen stručnog obrazovanja 37,4%, zatim slijedi 4 stepen sa 28,2%, 1 stepen 22,3%, stepen 7₁ sa 5,8%, 6₁ sa 2,5%, 2 stepen 1,7%, 7₂ sa 0,9%, 6₂ sa 0,7% i 5 stepen sa 0,5%.

Najbrojnija zanimanja u pojedinim stepenima obrazovanja su:

Stepen 1. i 2. radnici bez zanimanja 6.649, daktilografi 98, radnik u tekstilnoj proizvodnji 57, pomoćni kuhar 51, pomoćni zidar 28, pomoćni cvječar 23, moler 23, krojač 18, tesarski radnik 13, itd.

Stepen: 3. i 5. prodavači 2.121, automehaničari 843, bravari 812, frizeri za žene 775, konobari 586, kuhar 519, metalostrugar 451, vozač teretnog vozila 440, itd.

Stepen: 4. ekonomski tehničar 1.437, maturant gimnazije 1.330, mašinski tehničar 731, tehničar putnog saobraćaja 444, medicinski tehničar 415, poljoprivredni tehničar 351, turistički animator 332, itd.

Stepen: 6₁ i 6₂ ekonomist 186, pravnik 107, nastavnik predškolskog odgoja 83, razredni učitelj 75, nastavnik historije 29, informatičar 28, nastavnik maternjeg jezika 26, itd.

*

TABELA 10. – Nezaposlene osobe na evidenciji na dan 31.12.2011. godine

Stepen: 7_{1,72} i 8 pravnik 364, ekonomista 235, inženjer agronom 124, profesor engleskog jezika 97, ekonomist za finansije 84, pedagog 83, profesor hrvatskog jezika 77, novinar 68, inženjer mašinstva 57, psiholog 48, inženjer računarstva 44, profesor bosanskog jezika 31, profesor historije 30, itd.*

Posmatrano po godinama starosti struktura izgleda ovako:

Ukupno	GODINE STAROSTI										
	15-19 god.	20-24 god.	25-29 god.	30-34 god.	35-39 god.	40-44 god.	45-49 god.	50-54 god.	55-59 god.	60-64 god.	65 i više god.
29.885	1.078	4.107	4.603	3.809	3.245	3.314	3.496	3.190	2.217	819	7

Udio nezaposlenih osoba u dobi do 30 godina je 32,8% i u odnosu na prošlu godinu bilježi pad za 2%.

Zabrinjava trend porasta nezaposlenih u dobi od 30-40 godina (7.054 ili 23,6%), osoba u punom radnom naponu. Problematična je posebno kategorija preko 50 godina koja učestvuje sa 20,9 % u ukupnom broju jer su perspektive za njihovo zapošljavanje minimalne, a u odnosu na prošlu godinu ova kategorija nezaposlenih povećala je udio za 1,6%.

Prema vremenu čekanja na zaposlenje situacija je sljedeća:

Ukupno	VRIJEME ČEKANJA NA ZAPOSLENJE									
	do 6 mjeseci	6-9 mjeseci	9-12 mjeseci	12-18 mjeseci	18-24 mjeseca	2-3 god.	3-5 god.	5-7 god.	7-9 god.	preko 9 god.
29.885	4.191	1.243	1.157	2.215	1.670	2.819	5.392	3.142	2.538	5.518

Vidljiva je dinamika prijavljivanja u posljednjim godinama.

*

TABELA 13. – Pregled broja nezaposlenih osoba na evidenciji po najbrojnijim zanimanjima na dan 31.12. 2011. godine

Zabrinjavajući je podatak da svaka treća osoba sa evidencije čeka na zaposlenje više od 5 godina (11.198 ili 37,5 %), a posebno podatak da 18,5% (za 0,8% više nego lani) nezaposlenih osoba čeka više od 9 godina. Pored toga što se posebno analizira njihova struktura, potrebno je činiti i daljnje aktivnosti na bržem zapošljavanju ovih osoba.

Nezaposlenih osoba koje traže prvo zaposlenje bilo je 12.326 ili 41,2% od ukupnog broja. Broj žena koje prvi put traže zaposlenje je 6.652 ili 22,3% od ukupno nezaposlenih osoba

Prema radnom stažu broj nezaposlenih osoba je sljedeći:

Ukupno	RADNI STAŽ								
	do 1 godine	1-5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-35	preko 35 godina
17.559	4.400	5.042	2.882	2.151	1.570	955	426	119	19

Iz pregleda je vidljivo da na evidenciji ima 3.089 nezaposlenih osoba koje imaju više od 15 godina radnog staža, a to predstavlja 10,3% ukupnog broja nezaposlenih osoba na evidenciji.

Prema narodnosti broj nezaposlenih osoba krajem godine je bio:

Ukupno	NARODNOST									
	BOŠNJAK	HRVAT	SRBIN	SLOVENAC	ALBANAC	CRNOGORAC	MAKEDONAC	ŽIDOV	ROM	OSTALI
29.885	15.617	13.037	886	3	36	3	10	2	38	238

U ukupnom broju nezaposlenih nalazi se i 5.963 demobilisanih boraca (u odnosu na prošlu godinu manje za 527 ili za 8,1%), 802 člana porodica poginulog i nestalog borca, 214 ratnih vojnih invalida, 317 osoba sa faktorom otežane zapošljivosti i 479 ostalih invalida.

*

TABELA 11. – Pregled broja demobilisanih boraca, članova porodica poginulih ili nestalih boraca u domovinskom ratu i dr. općinama na dan 31.12.2011. godine.

2. Analitički poslovi

Urađen je Izvještaj o radu Službe za zapošljavanje HNK za 2010. godinu, te nakon usvajanja dostavljen nadležnim ustanovama i tijelima. Također je sačinjen Program rada za 2011. godinu na kojeg je saglasnost, na osnovu Statuta, dala Vlada kantona.

Tokom godine sačinjeni su Izvještaji o radu Službe za 3 i 6 mjeseci tekuće godine i nakon usvajanja dostavljeni su nadležnim subjektima.

Obavljeno je istraživanje tržišta rada na području kantona prema jedinstvenoj metodologiji na nivou Federacije BiH u 2011.

Cilj istraživanja je prikupiti podatke o potrebama za radnicima kod poslodavaca, potrebama za stručnom pripremom, eventualnim viškovima zaposlenika, mogućnostima zapošljavanja invalida i drugih teže zapošljivih kategorija nezaposlenih, te podatke o saradnji sa Službom za zapošljavanje i njenoj kvaliteti.

Prikupljeni podaci služe za kratkoročna predviđanja na tržištu rada, vođenje upisne politike, te izradu konkretnih programa zapošljavanja i stručne pripreme, a i za unapređivanje saradnje Službe i poslodavca u zadovoljavanju njihovih kadrovskih potreba.

U pripremi istraživanja održano je nekoliko sastanaka na nivou Federalnog zavoda za zapošljavanje: dorada upitnika, utvrđivanje uzorka i termina provođenja, troškovnika i sl., te razini službe sa stručnim radnicima i voditeljima biroa koji su provodili istraživanje: obuka, dinamika provođenja i izvještavanje. Anketirana su preduzeća koja zapošljavaju 10 i više radnika na stalnom uzorku od 400 poslodavaca (određena kvota od Federalnog zavoda). Odziv poslodavaca bio je 93%. Dorađen je i aplikacijski program za obradu podataka iz anketnog upitnika. Nakon unosa podataka izlistane su izlazne tabele i u maju 2011. godine sačinjena je Informacija o istraživanju tržišta rada. Nakon usvajanja izvršena je njena prezentacija.

Krajem godine otpočele su i aktivnosti na anketiranju za 2012. godinu.

3. Informatički sistem i informisanje

Već duži niz godina (8) zbog raznoraznih razloga u Službi za zapošljavanje rađeno je na dva paralelna aplikacijsko informatička sistema, koja nisu bila kompatibilna, što je onda praktično značilo da se na nivou Službi vršilo „ručno“ objedinjavanje podataka vezanih za evidenciju nezaposlenih, slobodnih radnih mjesta, prestanka radnog odnosa i drugih vezanih za proces posredovanja. Najveći razlog je nedovršenje programa EPIS jedinstvenog informatičkog sistema na nivou Federalnog zavoda za zapošljavanje. Kad je konačno shvaćeno da od tog programa neće biti ništa Služba je pristupila izradi vlastitog programa LMIS⁺. U prethodnim godinama rađeni su poslovi na raspisivanju tendera, izradi projektne zadaće, kodiranju podataka – šifriranju, kreiranju matrica, određivanju obilježja, izradi statističko-analitičkih izlaznih informacija – tablica.

U ovoj izvještajnom godini stvorene su pretpostavke za stavljanje u funkciju novog aplikacijsko informatičkog sistema (LMIS⁺), te je prestao paralelni rad na starom i novom programu na „živim“ podacima.

Također su osigurane sve tehničke pretpostavke za podršku programu: potrebna oprema, telekomunikacijske veze, pristup i zaštita. Izvršena je formalno i stvarno kontrola svih izlazno – statističkih tablica i u ovom periodu su otklonjeni svi uočeni nedostaci kako tehničko-izvedbene prirode, tako i onih nastalih pri unosu, kao i onih nastalih migracijom podataka.

Tako se može reći da imamo prema ocjeni neovisnih stručnjaka trenutno najbolji i najsavremeniji aplikacijski program od svih službi za zapošljavanje u BiH.

Novim programom stvoreni su i preduslovi za rad na elektronskom prijavljivanju nezaposlenih osoba na zdravstveno i penzijsko-invalidsko osiguranje kod porezne uprave u skladu sa ELMO – projektom, odnosno primjeni Zakona o jedinstvenoj registraciji, kontroli i naplati doprinosa u Federaciji BiH, čija je primjena krenula početkom godine. Svravnjavani su podaci i otklanjani primijećeni nedostaci u odnosu na druge subjekte (Zavod MIO/PIO, Zavod za zdravstveno osiguranje i Poreska uprava) nastali kako migracijom podataka, tako i onih nastali pri unosu.

Međutim, još uvijek ovaj projekt (ELMO-TAF) ne daje nam sve očekivane rezultate, nešto zbog neadekvatne koordinacije među samim učesnicima projekta, a nešto i zbog same njegove konfiguracije, odnosno poboljšanja platforme za njegov rada. Naime po tom projektu kantonalne službe za zapošljavanje nisu izravni korisnici podataka iz jedinstvene baze, iako one tu bazu pune već to ostvaruju posredno preko Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao nepotrebne karike u tom lancu. Radi ovoga trpe stranke.

Osim toga veliki problem predstavlja prijavljivanje i odjavljivanje osiguranika na MIO/PIO - dokup staža, jer se to čini retroaktivno od momenta podnošenja zahtjeva, a ne od sticanja rješenja na koje se čeka ponekad i preko godinu dana. Novi problem se pojavio i kod odjavljivanja otpuštenih vojnika iz oružanih snaga BiH, koji su formalno ostvarili penziju, koja im se ne isplaćuje, a kod nas su ostvarili novčanu naknadu i zdravstveno osiguranje, a zahtjeva se njihovo retroaktivno skidanje, kao da u nas nisu bili na evidenciji. Ovdje se radi i o značajnim novčanim sredstvima te smo u više navrata informisali da se ovaj problem što prije riješi.

U skladu s tim smo i poslali konkretne primjedbe na sam Zakon, Pravilnik o njegovoj primjeni, te na protokol oko uočavanja i otklanjanja grešaka između učesnika projekta.

U ovoj godini na platformi LMIS⁺ programa sačinjen je i program „Novčane naknade“ računarska obrada podataka od podnošenja zahtjeva u biroima, do izrade rješenja u pravnoj službi, te do obračuna i isplate u računovodstvu.

Program je testiran i stavljen u funkciju.

Također je u izradi i računarski program za trezorsko poslovanje.

Obavljene su i sve organizacijsko-tehničke pripreme za rekonstrukciju web stranice kako bi ona postala interaktivna prema nezaposlenima i poslodavcima i drugim partnerima Službe.

Obnovljena je licenca za antivirusni program KASPERSKY koji je instalisan na svim radnim stanicama i serverima u Službi

S ciljem provedbe istraživanja položaja osoba sa invaliditetom koje provodi INOVA 4T Tuzla dostavljeni su im podaci za invalidne osobe, kategorizovanu omladinu i osobe sa otežanim faktorom zapošljivosti dati po stepenu stručnog obrazovanja, polnoj strukturi, dužni čekanja na zaposlenje, starosnoj dobi i radnom stažu.

Također su im dostavljeni i pregledi realizovanih programa aktivne politike zapošljavanja za tražene kategorije za period 2006. – 2010. godina.

Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, a u svrhu izrade Statističkog informatora koji objavljuje Centar javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Europe dati su podaci o nezaposlenim osobama po dužini čekanja i polu.

Na traženje Federalnog zavoda za zapošljavanje dati su podaci o nezaposlenim osobama za 2008., 2009. i 2010. godinu. Podaci će se koristiti za analizu dugoročne nezaposlenosti koja će biti unijeta u bazu podataka o nedostacima radne snage u EU i Zapadnom Balkanu.

Ministarstvo civilnih poslova BiH, a vezano za izvještaj o implementaciji akcijskih planova Strategije razvoja i Strategije socijalnog uključivanja dostavljeni su podaci za 2010. godinu:

- novoprijavljene nezaposlene osobe po prestanku rada i djelatnostima,
- novoprijavljene osobe po osnovu tehnološkog viška i stečaja,
- novoprijavljene osobe po završetku školovanja,
- novoprijavljene osobe po drugom osnovu.

Na traženje Federalnog zavoda za zapošljavanje, a za potrebe Agencije za rad i zapošljavanje dostavljeni je spisak nezaposlenih osoba koje se vode na evidenciji, a radni odnos im je prestao u Republici Sloveniji u 2010. godini.

Također su Federalnom zavodu za zapošljavanje za potrebe medije dostavljeni podaci o nezaposlenim osobama po dužni čekanja na zaposlenje i stepenu stručnog obrazovanja. Također su im za potrebe Privredne komore dostavljeni podaci o broju nezaposlenih osoba u 3. i 4. stepenu stručnog obrazovanja.

Federalnom zavodu za zapošljavanje, a na njihovo traženje dostavljene su konkretne primjedbe koje su uočene prilikom primjene standardne klasifikacije zanimanja koja se primjenjuje u ELMO projektu, a njegova primjena stvarala bi poteškoće u svakodnevnom radu u Službama za zapošljavanje.

Internacionalnoj privatnoj gimnaziji u Mostaru dostavljeni su podaci o nezaposlenim profesorima njemačkog jezika koji se vode na evidenciji.

ACI-u – Agrarnom informacijskom centru u cilju provođenja ankete o položaju agronoma u BiH dati su podaci o broju nezaposlenih agronoma, borju prijavljenih agronoma u 2011. godini, te o broju objavljenih natječaja za agronome, kao i uočeni trend zapošljavanja muških i ženskih agronoma.

Na traženje inostrane farmaceutske tvrtke Federalnom zavodu za zapošljavanje dostavljeni su podaci o broju farmaceuta na evidenciji. Federalnom zavodu za zapošljavanje, a na traženje Željeznica Republike Srpske dostavljeni su podaci o broju nezaposlenih strojovođa i tehničara vuče.

Federalnom zavodu za zapošljavanje dostavljeni su i podaci o broju demobilisanih boraca starosne dobi od 61-65 godina, kao i njihova polna struktura.

Za potrebe istraživačkog novinarstva dati su podaci o broju nezaposlenih, kao i zaposlenih novinara sa naše evidencije na području našeg kantona tokom zadnjih šest godina.

Vršena je redovna mjesečna dostava statističkih podataka o aktivnostima Službe Federalnom zavodu za zapošljavanje BiH, Federalnom i kantonalnom ministarstvu socijalne pomoći, raseljenih osoba i izbjeglica, Federalnom zavodu za statistiku, kao i njihovom odjeljenju za statistiku u kantonu.

U izvještajnom periodu štampano je dvanaest brojeva „Statističkog biltena“ na oba jezika.

Štampana su i 4 broja informativnog glasnika Službe «ZAPOŠLJAVANJE-INFORMATIVNI PREGLED», također na oba jezika.

Za potrebe internog informisanja pravljene su izvodi iz mjesečnih aktivnosti rada biroa, sa kojima su upoznati radnici svih podružnica-biroa i sektora u Središnjem uredu Službi.

U više navrata ovlašteni radnici Središnjeg ureda i podružnica-biroa učestvovali su u televizijskim (TV-1, OSKAR C, PBS – BiH, Federalna televizija) i radijskim emisijama (HR Herceg-Bosna, 088 Mostar, Radio Mostar, Konjic, Jablanica, Čapljina, Stolac).

Objavljeno je niz razgovora, podataka i informacija o radu Službe u novinskim medijima «Slobodna Dalmacija», «Večernji list», «Vjesnik», «Forum», «Privrednik», «Dnevni list», «Dnevni avaz», «Oslobođenje», te na portalima «Bljesak info» i «Pincom info», «Vrisak», «POSKOK» info.

Može se reći da je aktivnost Službe i tematika zaposlenosti i nezaposlenosti dosta zastupljena u medijima, ali ostaje činjenica da se više radi o iznošenju podataka i naglašavanju pojava, a da se manje radi o kritičkom preispitivanju stanja i uzroka pojava.

Oglašavanje slobodnih radnih mjesta Službe, za sada obavlja se putem radija «Herceg-Bosna», sa kojim je potpisan poseban ugovor o zakupu programskog prostora za ove namjene. Oglašavanje svih natječaja, kako onih koji su pristigli izravno od poslodavaca, tako i onih objavljenih u dnevnim tiskovinama, a interesantnih za naš kanton vrši se i putem lokalnih radio i TV stanica, oglasnih ploča u biroima, kao i putem Internet stranice Službe za zapošljavanje www.zzz-mostar.ba.

Prosječno se mjesečno bilježi preko 4.300 posjeta ovoj internet stranici. Tokom godine objavljeno je 228 natječajâ u kojima su poslodavci tražili 592 radnika.

U holu Središnje službe instalisan je portal o svim informacijama i slobodnim radnim mjestima u Službi za zapošljavanje.

V. ORGANIZACIONO-PRAVNI I OPĆI POSLOVI

1. Rad Upravnog odbora

Tokom 2011. godine održano je šest sjednica Upravnog odbora na kojima je:

- usvojen Izvještaj o radu Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije-kantona u 2010. godini, te Izvještaj o radu Službe u prvom polugodištu 2011.god;
- usvojen Izvještaj o materijalno-finansijskom poslovanju Službe u 2010. godini, te Izvještaj o materijalno-finansijskom poslovanju Službe u prvom polugodištu 2011.god.;
- usvojen Program rada Službe u 2011. i 2012. godini;
- usvojen Pravilnik o korištenju informatičkog sistema i mrežnih resursa u Službi za zapošljavanje HNŽ/HNK;
- usvojen Pravilnik o izmjeni Pravilnika o unutarnjem uređenju i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Službi za zapošljavanje HNŽ/HNK (dva puta su usvojene izmjene i dopune);
- donesena Odluka o izmjenama i dopunama Finansijskog plana Službe za zapošljavanje HNŽ/K za 2011 (dvije izmjene);
- donesena Odluka o usvajanju Finansijskog plana Službe za zapošljavanje HNŽ/K za 2012. godinu;
- usvojena Informacija o istraživanju tržišta rada u 2011.god.;
- donesena odluka o sufinansiranju Programa zapošljavanja mladih osoba VSS u 2011.god., te njena izmjena kojom je omogućeno zapošljavanje ukupno 360 mladih osoba VSS;
- usvojena konačna rang lista zahtjeva za sufinansiranje Programa obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije u 2010. pojavnom pozivu od 07.08.2010.;
- usvojena konačna rang lista zahtjeva za sufinansiranje programa zapošljavanja mladih osoba VSS bez radnog iskustva;
- usvojena informacija o realizaciji programa zapošljavanja žena u 2011.god.;
- razmotrene žalbe na odluke o dodjeli sredstava za podsticaj zapošljavanja;
- donesena odluka o raspisivanju natječaj za direktora Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK;
- donesena odluka o nabavi računara i programa za trezorsko poslovanje i novčanu naknadu;
- donesena odluka o realizaciji Programa aktivne politike zapošljavanja u 2010. koji finansira Federalni zavod za zapošljavanje;

- rješavano po žalbama na odluke o dodjeli sredstava za podsticaj zapošljavanja;
- usvojena konačna rang lista zahtjeva za sufinansiranje Programa obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije u 2010. godini koji finansira Federalni zavod za zapošljavanje po javnom pozivu od 7.8.2010. godine;
- donesena odluka o nabavi računarske opreme;
- usvojena nova koncepcija Statističkog biltena Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK.
- Donesena Odluka o imenovanju pomoćnika direktora;
- Donesena Odluka o privremenom finansiranju Službe za zapošljavanje HNŽ/K u prvom tromjesečju 2012. godine.

Sa svih sjednica su izrađene odluke, ugovori i dr. materijali i dostavljeni nadležnim institucijama ili sektorima radi realizacije istih.

Vlada HNK je razriješila dužnosti dosadašnjeg direktora Službe gosp. Petra Golemac, te nakon provedenog javnog natječaja imenovala gosp. Vladu Čuljak za direktora Službe. U međuvremenu su poslove direktora obavljali kao v.d. gosp. Ivan Pušić 6,5 mjeseci i g-đa. Vesna perić 1,5 mjeseci. Obavljeni su svi poslovi vezano za registraciju osobe ovlaštene za zastupanje kod nadležnog Općinskog suda, te Porezne uprave, banaka i sl.

2. Materijalno osiguranje nezaposlenih osoba.

Ovaj vid materijalno pravne zaštite obuhvata ostvarivanje prava na novčanu naknadu, zdravstveno osiguranje i pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju. Ovome treba dodati i Zakon o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, koji se primjenjuje od 01.05.2007.

Navedenim Zakonom, nezaposleni demobilisani borac ima pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti ovisno o vremenu provedenom u oružanim snagama. Visina te naknade iznosi 25% prosječne plaće u Federaciji iz prethodne godine, a isplaćivat će se za period od jedne do tri godine.

Općinskom sudu u Konjicu i Mostaru podneseno je cca 2500 tužbi odnosno prijedloga za izvršenje od strane demobilisanih boraca zbog neisplaćenih novčanih naknada iz aprila, maja i juna 2008. godine, te perioda oktobar-decembar 2009.god., kao i razlike u visini novčane naknade u skladu rastu prosječne plaće u Federaciji u prethodnoj godini. Ukoliko isto učine i ostali korisnici novčanih naknada, to bi značilo izdvajanje ogromnih finansijskih sredstava na ime ne samo novčanih naknada i razlika, nego i sudskih troškova, troškova advokata, vještaka i sl. Posmatrano finansijski, dug Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK prema demobilisanim borcima za navedeni period iznosi cca. 5.000.000,00 KM, a kad se uzme u obzir realizacija dugovanja na osnovu sudskih rješenja taj dug iznosi cca. 20.000.000,00 KM

U mjesecu maju i junu 2008. godine objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobilisanih boraca (dvije izmjene), ali je samo djelomično

rješeno pitanje daljnjeg finansiranja ove kategorije nezaposlenih osoba. Naime, navedenim izmjenama utvrđena je obaveza kantonalnih službi za zapošljavanje da osiguraju 50% svojih ukupnih prihoda za isplate novčanih naknada demobilisanim borcima, a razliku potrebnih sredstava treba osigurati Federacija BiH i kantona. Još uvijek nije isplaćena novčana naknada ovoj kategoriji nezaposlenih osoba za juni 2008. godine.

Ovakvim zakonskim rješenjem upitne su sve osnovne zadaće Službe (aktivna politika zapošljavanja, ostvarivanje zdravstvenog osiguranja, pravo na novčanu naknadu iz radnog odnosa, penzijsko i invalidsko osiguranje, i dr.).

Tokom izvještajnog perioda u Službi je zaprimljeno 2461 zahtjeva za ostvarivanje prava na novčanu naknadu na osnovu prethodnog radnog odnosa. Svi su blagovremeno riješeni. Značajno je porastao broj korisnika ovog prava sa tendencijom daljnjeg rasta. Prosječno vrijeme korištenja je šest mjeseci, a visina te naknade je cca 330,00 KM.

Pravo na zdravstveno osiguranje ostvarilo je prosječno mjesečno 19.592 osobe.

Pravo na uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje stječu, u skladu sa članom 31. Zakona o posredovanju, one nezaposlene osobe kojima nedostaje do tri godine staža osiguranja kako bi ostvarile pravo na penziju. U izvještajnom periodu za 45 osoba je uplaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, čime su ispunjeni uslovi za njihov odlazak u penziju.

Nakon što je od 01.01.2011. počela primjena Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa imali smo malih poteškoća vezanih za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. U proceduri je, kod nadležne Porezne uprave, rješavanje tkz. dokupa staža retroaktivno za neke periode 2009. i 2010. godine čijom bi uplatom nezaposlene osobe ispunile uslove za penziju. Nadamo se da smo usaglasili stavove sa nadležnim institucijama i ovaj problem konačno riješili.

3. Kadrovi i opremljenost prostora

U skladu sa zahtjevima održavanja standarda ISO 9001:2008, u ovom periodu u posjetu Službi došli su predstavnici certifikacijske kuće TÜV iz Slavenskog Broda. Po prethodno utvrđenom planu izvršen je drugi nadzorni audit. Auditom su bili obuhvaćeni sektori središnje Službe, te 3 biroa: Konjic, Prozor-Rama i Mostar – Odjeljenje 1. Ocjena auditora je pokazala da se procesi u Službi odvijaju u skladu sa standardima ISO 9001:2008, čime je Služba zadržala status certifikovane ustanove.

Krajem decembra 2011. Služba je imala 74 zaposlena radnika, od čega njih 32 ima visoku stručnu spremu, 19 VŠS, VKV – 1, SSS 17, 1 KV i 4 NK.

U Središnjoj službi u Mostaru trenutno su zaposlena 34 radnika, a 40 su zaposlenici biroa.

Matična evidencija zaposlenih u Službi, vodi se u skladu sa Zakonom, a od januara 2008. godine se koristi aplikacija koja omogućava dostupnost podataka vezanih za kvalifikacionu, polnu, starosnu strukturu, dužinu ukupnog radnog staža i sl.

Središnja služba i podružnice-biroi su smješteni u prostorima koji su u vlasništvu Službe. Renovirane su i adaptirane prostorije u biroima Jablanica, Konjic i Neum, kao i dio podrumskih prostorija poslovne zgrade Središnje službe u Mostaru, u koje je smještena arhiva Službe. Osigurana je i tehnička zaštita poslovnih prostorija Službe i njenih biroa.

Tokom izvještajnog perioda u Sektoru za organizaciono-pravne i opće poslove urađeni su svi tekući poslovi u vezi izrade odluka, raznih ugovora, tumačenja propisa i sl., a potom poslovi zavođenja prispjele pošte (2827 predmeta) i dostave nadležnim referentima na rješavanje i arhiviranje iste, kucanje svih materijala itd.

Vršeno je održavanje objekata i opreme sukladno potrebama i raspoloživim finansijskim sredstvima.

VI. MATERIJALNO-FINANSIJSKI POSLOVI

Ukupni prihodi i primici ostvareni u protekloj godini iznose 14.221.596,00 KM. Sastoje se od: poreznih prihoda u iznosu od 8.774.407,00 KM, neporeznih prihoda u iznosu od 18.950,00 KM, primljenih otplata danih zajmova u iznosu od 19.883,00 KM i primitaka za podsticaj zapošljavanja i materijalno osiguranje nezaposlenih osoba u iznosu od 5.408.356,00 KM. 62% ukupnih prihoda i primitaka čine porezni prihodi, tj. prihodi od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti koji obveznici uplaćuju po stopi od 2% na bruto plaće. 70 % obračunatog doprinosa obveznik uplaćuje na račun Kantonalne službe za zapošljavanje, a 30 % na račun Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Neporezni prihodi odnose se na prihode od kamata, prihode od usluga građanima i ostale prihode. Primici se odnose na: primitke iz Federalnog zavoda za zapošljavanje za podsticaj upošljavanja u iznosu od 1.275.776,00 KM, primitke za isplatu novčanih naknada na osnovu prestanka radnog odnosa u iznosu od 1.055.295,00 KM, primitke iz Ministarstva finansija F BiH za isplatu novčanih naknada demobilisanim borcima u iznosu od 953.142,00 KM i primitke iz Federalnog zavoda za zapošljavanje za novčane naknade demobilisanim borcima iz 2008. godine u iznosu od 2.124.143,00 KM. Primici za podsticaj zapošljavanja odnose se na realizovana sredstva po zaključenim ugovorima.

Ukupni rashodi i izdaci iznose 15.396.441,00 KM. Sastoje se od izdataka za: plaće i naknade troškova zaposlenim, doprinose poslodavcu i ostale poreze i doprinose, materijal i ostale usluge, tekuće grantove pojedincima na osnovu materijalno socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, ostale grantove, izdatke za finansiranje zapošljavanja i nabavku stalnih sredstava.

U ukupnim rashodima i izdacima najveću stavku čine izdaci za materijalno socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i podsticaj zapošljavanja što iznosi 80% ukupnih rashoda i izdataka.

Izdaci za materijalno osiguranje nezaposlenih osoba iznose 10.200.798,00 KM, a sastoje se od izdataka za novčane naknade po osnovu radnog odnosa u iznosu od 3.484.689,00 KM za 813 korisnika prosječno mjesečno, izdataka za novčane naknade za demobilisane borce u iznosu od 4.789.403,00 KM, izdataka za zdravstveno osiguranje u iznosu od 1.718.603,00 KM za 19.592 korisnika prosječno mjesečno i izdataka za dokup staža za nezaposlene osobe koje ispunjavaju uslove za dokup staža u iznosu od 118.103,00 KM za 45 osoba. Izdaci za novčane naknade demobilisanim borcima odnose se na IX, X, XI i XII mjesec iz 2009. godine i iznose 2.417.924,00 KM za 3.926 korisnika prosječno mjesečno za isplaćena četiri mjeseca iz 2009. godine i novčane naknade za IV i V mjesec iz 2008. godine u iznosu od 2.033.261,00 KM za 6.756 korisnika prosječno za dva mjeseca. Na novčane naknade naplaćene po sudskim rješenjima odnosi se 428.218,00 KM za 368 korisnika .

Sredstva za isplaćene novčane naknade osigurao je Federalni zavod za zapošljavanje u iznosu od 2.124.143,00 KM za IV i V mjesec 2008., a za obaveze iz 2009. godine (IX, X, XI i XII) sredstva je osiguralo Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida domovinskog rata u iznosu od 953.142,00 KM i Služba 1.802.118,00 KM. Služba je u obavezi još isplatiti novčane naknade demobilisanim borcima za mjesec juni 2008. godine za što su potrebna sredstva u iznosu od 958.000,00 KM. Radi nedostatka sredstava obaveze su prenesene u 2012. godinu, a sredstva će osigurati Federalni zavod za zapošljavanje.

Poseban teret Službi su isplate novčanih naknada po sudskim rješenjima koja dolaze na naplatu svakodnevno i na što Služba ne može uticati. Obaveze po sudskim rješenjima su 60% veće u odnosu na stvarne obaveze radi sudskih i advokatskih troškova.

Novčane naknade iz radnog odnosa isplaćene su uz pomoć primitaka iz Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 1.055.205,00 KM.

Plaće i naknade troškova uposlenim iznose 2.504.036,00 KM, od čega bruto plaće iznose 2.025.141,00 KM i naknade zaposlenim i članovima Upravnog odbora 478.895,00 KM.

Broj zaposlenih osoba na dan 31.12.2011. godine je 74 uposlene osobe.

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi iznose 240.503,00 KM, a odnose se na zakonom propisane doprinose.

Izdaci za materijal i usluge iznose 423.057,00 KM. Odnose se na nabavku materijala i usluge nastale obavljanjem djelatnosti Službe.

Za podsticaj zapošljavanja utrošena su sredstva u iznosu od 1.929.697,00 KM. Odnose se na programe zapošljavanja prema već zaključenim ugovorima u 2010. i programe iz 2011. godine. Na sredstava iz Federalnog zavoda odnosi se 1.275.776,00 KM i sredstva Službe 653.921,00 KM.

Tekući grantovi iznose 30.700,00 KM, a odnose se na potpore pojedincima i neprofitnim organizacijama.

Za kapitalne izdatke planirana su sredstva u iznosu od 99.500,00 KM. Utrošena sredstva iznose 67.650,00 KM, za nabavku opreme 60.506,00 KM i rekonstrukciju objekta u Neumu 7.144,00 KM.

Ukupni prihodi i primici odstupaju od planiranih i iznose 83,79% planiranih sredstava radi smanjenja primitaka iz Federalnog zavoda za zapošljavanje za materijalno osiguranje nezaposlenih osoba, dok su rashodi i izdaci veći od prihoda i primitaka i iznose 90,71% planiranih sredstava. Rezultat toga je višak rashoda i izdataka nad prihodima i primicima.

Višak rashoda i izdataka nad prihodima i primicima iznosi 1.174.845,00 KM i pokriven je iz viška prihoda i primitaka nad rashodima i izdancima u prethodnim godinama namijenjenih za podsticaj upošljavanja i materijalno osiguranje nezaposlenih osoba.

Ukupni rashodi i izdaci veći su odnosu na prethodnu godinu za 25% a prihod i primitci za 19% što pokazuje da su rashodi i izdaci znatno više rasli u odnosu na prihode i primitke, a razlog je povećanje izdataka za materijalno osiguranje nezaposlenih osoba za 23% u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od doprinosa povećani su 1,5% u odnosu na prethodnu godinu, a u odnosu na planirana sredstva 0,18%.

Izdaci za materijalno osiguranje nezaposlenih osoba povećani su radi isplate novčanih naknada demobilisanim borcima za neisplaćene novčane naknade iz 2008. i 2009. godine i radi povećanja broja korisnika zdravstvenog osiguranja sa 18.701 na 19.592 korisnika tj. za 10%.

Pregled prihoda i primitaka, rashoda i izdataka planiranih i ostvarenih u periodu od 01.01.2011. – 31.12.2011.

- KM-

Red. Broj	O p i s	Finansijski plan sa izmjenama i dopunama za 2011. godinu	Ostvareno u periodu I – XII 2011.	Indeks 6=5/4
1	2	4	5	6
I	Prihodi i primici	16.972.995.	14.221.596.	83,79
1.	Prihodi od doprinosa	8.757.781.	8.774.407.	100,18
2.	Neporezni prihodi	22.748.	18.950.	83,30
3.	Primljene otplate danih zajmova	20.466.	19.883.	97,15
4.	Primitci	6.992.000.	5.408.356.	77,35
5.	Prenesena sredstva	1.180.000.	-	-
II	Rashodi	16.972.995.	15.396.441.	90,71
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.695.141.	2.504.036.	94,16
2.	Doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi	242.942.	240.503.	99,00
3.	Izdatci za materijal i usluge	468.235.	423.057.	90,35
4.	Grantovi pojedincima na osnovu materijalno socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba	11.250.177.	10.200.798.	90,66
5.	Ostali grantovi pojedincima i neprofitnim organizacijama	33.000.	30.700.	93,03
6.	Finansiranje zapošljavanja	2.220.000.	1.929.697.	86,18
7.	Kapitalni izdaci	99.500.	67.650.	67,99
8.	Tekuća rezerva	-	-	-
III	Višak (+) manjak (-) (I-II) prihoda nad rashodima	-	(-) 1.174.845.	-
	Višak rashoda nad prihodima pokriven iz viška prihoda u prethodnim godinama		1.174.845.	-
	Višak rashoda nad prihodima nepokriven	-	-	-

TABELA 1.

**PROCJENA UKUPNOG BROJA PRISUTNOG STANOVNIŠTVA
PO STAROSTI, SPOLU , PO OPĆINAMA , stanje 30.06.2011.godine***

OPIS	spol	UKUPNO	PO GODINAMA STAROSTI		
			0-14	15-64	65 +
FEDERACIJA BIH	Ukupno	2.338.270	419.667	1.590.071	328.532
	muški	1.192.518	204.378	805.805	182.335
	ženski	1.145752	215.289	784.266	146.197
HERCEGOVAČKO NERETVANSKA ŽUPANIJA	Ukupno	224.902	37.159	149.585	38.158
<i>ČAPLJINA</i>		22.918	3.820	14.996	4.102
<i>ČITLUK</i>		15.760	3.205	10.205	2.350
<i>JABLANICA</i>		11.740	1.911	8.226	1.603
<i>KONJIC</i>		28.002	4.856	18.816	4.330
<i>MOSTAR</i>		111.602	18.544	73.152	19.906
<i>NEUM</i>		4.497	532	3.125	840
<i>PROZOR –RAMA</i>		15.937	2.822	11.059	2.056
<i>RAVNO</i>		1.436	15	991	430
<i>STOLAC</i>		13.010	1.454	9.015	2.541

* Podaci Federalnog Zavoda za statistiku

ZAPOSLENOST KONCEM 2011. GODINE

PODRUŽNICA	UKUPNO*	Državna poduzeća i ustanove		Privatna poduzeća i agencije		Samostalni poreski obveznici		Radnici na čekanju	Radnici na crno	Zaposleni strani državljani
		Broj subjekata	Broj radnika	Broj subjekata	Broj radnika	Broj subjekata	Broj radnika			
ČAPLJINA	3.180	19	721	253	1.932	345	527	---	15	13
ČITLUK	4.695	13	459	417	3.669	359	567	---	50	13
JABLANICA	1.662	12	277	77	1.030	183	355	---	450	2
KONJIC	4.202	20	844	239	2.859	343	499	---	1.100	6
MOSTAR	31.486	164	9.262	1.717	19.749	1.478	2.475	300	1.500	73
NEUM	932	7	173	75	626	77	133	---	60	1
PROZOR -RAMA	1.154	17	418	130	599	116	137	14	170	2
RAVNO	74	5	32	12	31	8	11	---	---	---
STOLAC	1.015	10	319	79	517	140	179	75	30	2
UKUPNO	48.400	267	12.505	2.999	31.012	3.049	4.883	389	3.375	112

*

Podaci Porezne uprave Federacije BiH

**STOPE ZAPOSLENOSTI I NEZAPOSLENOSTI
U HERCEGOVAČKO – NERETVANSKOJ ŽUPANIJI/KANTONU
KRAJEM 2011. GODINE**

OPIS	Radno aktivno stanovništvo *	Zaposlene osobe * X 2011.	Nezaposlene osobe 31.12.2011.	Stopa zaposle nosti % (2 : 1)		Stopa nezaposle nosti %	
				2010.	2011.	2010.	2011.
				1	2	3	4
Federacija BIH	1.590.071	442.021	371.090	26,9	27,8	46,1	45,6
UKUPNO HNŽ	149.585	44.142	29.885	28,6	29,5	41,1	40,4
ČAPLJINA	14.996	3.361	2.820	21,8	22,4	45,6	45,6
ČITLUK	10.205	4.307	2.150	38,4	42,2	34,6	33,3
JABLANICA	8.226	1.597	1.992	23,0	19,4	51,2	55,5
KONJIC	18.816	4.426	3.781	21,8	23,5	48,8	46,1
MOSTAR	73.152	27.098	15.040	36,0	37,0	36,0	35,7
NEUM	3.125	989	358	29,7	31,6	27,0	26,6
RAMA- PROZOR	11.059	1.404	1.780	12,3	12,7	55,2	39,3
RAVNO	991	78	34	4,8	7,9	41,3	30,4
STOLAC	9.015	902	1.930	9,6	10,0	71,1	68,1

* Statistički podaci o gospodarskim i drugim kretanjima u Federaciji BiH po kantonima /županijama Federalnog Zavoda za statistiku

**ZAPOSLTENOST
PO DJELATNOSTIMA U HERCEGOVAČKO – NERETVANSKOJ
ŽUPANIJI / KANTONU ***

DJELATNOST	BROJ ZAPOSLENIH						
	Prosjek 2008.	Prosjek 2009.	Prosjek 2010.	X 2011.	INDEKS		
					X 2011. prosj.2008.	X 2011. prosj.2009.	X 2011. prosj.2010.
UKUPNO HNŽ/K	42.531	42.018	44.041	44.142	103,8	105,1	100,2
A – Poljoprivreda , lov i šumarstvo	783	753	772	757	96,7	100,5	98,1
B – Ribarstvo	73	74	96	91	124,7	123,0	94,8
C – Rudarstvo	179	189	147	161	89,9	85,2	109,5
D – Prerađivačka industrija	6.994	6.086	6.250	6.175	88,3	101,5	98,8
E – Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	2.315	2.367	2.382	2.396	103,5	101,2	100,6
F – Građevinarstvo	2.270	2.185	2.411	2.659	117,1	121,7	110,3
G – Trgovina	7.311	7.225	7.897	7.861	107,5	108,8	99,5
H – Ugostiteljstvo	2.065	2.045	2.108	1.892	91,6	92,5	89,8
I – Prijevoz, skladištenje i veze	3.531	3.531	3.354	3.347	94,8	94,8	99,8
J – Financijsko posredovanje	1.403	1.405	1.429	1.377	98,1	98,0	96,4
K – Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	1.813	1.968	2.313	2.585	142,6	131,4	111,8
L – Javna uprava i obrana	4.336	4.521	4.643	4.789	110,4	105,9	103,1
M – Obrazovanje	3.893	4.008	4.099	4.212	108,2	105,1	102,8
N – Zdravstvena i socijalna skrb	3.096	3.204	3.358	3.582	115,7	111,8	106,7
O – Ostale javne, društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	2.414	2.403	2.730	2.257	93,5	93,9	82,7
P – Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	4	4	6	1	25,0	25,0	16,7
Q – Eksteritorijalne organizacije i tijela	0	2	0	-	-	-	-
00 – Neraspoređeno po djelatnostima SKD	51	48	46	-	-	-	-

* Statistički podaci o gospodarskim i drugim kretanjima u Federaciji BiH po kantonima /županijama Federalnog Zavoda za statistiku

TABELA 5.

PREGLED BROJA PRIJAVLJENIH POTREBA ZA RADNICIMA U 2011. GODINI

- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -

PODRUŽNICA	Svega iskazane potrebe	od toga na :		STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA									
		neodređeno	određeno	1	2	3	4	5	61	62	71	72	8
<i>ČAPLJINA</i>	45	7	38	2	0	5	0	1	1	0	36	0	0
<i>ČITLUK</i>	41	35	9	3	0	0	0	0	6	0	32	0	0
<i>JABLANICA</i>	45	11	34	8	0	13	10	0	2	0	12	0	0
<i>KONJIC</i>	9	1	8	0	0	1	4	0	1	0	3	0	0
<i>MOSTAR</i>	169	122	50	0	0	4	78	2	8	0	65	11	1
<i>NEUM</i>	5	1	4	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0
<i>PROZOR- RAMA</i>	24	23	1	2	0	10	2	0	1	0	9	0	0
<i>RAVNO</i>	31	28	3	1	0	0	1	0	15	5	7	2	0
<i>STOLAC</i>	16	12	4	0	5	10	0	0	0	0	1	0	0
UKUPNO	385	240	151	16	7	46	95	3	34	5	165	13	1

TABELA 6.

PREGLED BROJA OSOBA ZAPOSLENIH SA EVIDENCIJE U 2011. GODINI

- UKUPNO PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -

PODRUŽNICA	Ukupno	Od toga žena	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	61	62	71	72	8
<i>ČAPLJINA</i>	394	198	30	6	131	112	2	18	5	80	10	0
<i>ČITLUK</i>	374	202	15	1	131	102	0	18	1	80	26	0
<i>JABLANICA</i>	264	97	29	3	94	83	2	11	0	39	3	0
<i>KONJIC</i>	817	408	164	3	286	236	0	25	5	95	3	0
<i>MOSTAR</i>	2297	1159	120	17	644	839	7	105	27	478	60	0
<i>NEUM</i>	71	34	5	0	31	19	0	4	0	9	3	0
<i>PROZOR- RAMA</i>	188	85	26	1	70	43	0	16	1	27	4	0
<i>RAVNO</i>	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>STOLAC</i>	239	127	33	0	94	61	0	4	0	45	2	0
UKUPNO	4645	2310	422	32	1481	1495	11	201	39	853	111	0

PREGLED AKTIVNOSTI U 2011. GODINI

PODRUŽNICA	Stanje 31.12. 2010.	2011. GODINA				INDEKS 6:2
		broj novoprijavljenih osoba	brisani zbog zaposlenja	brisani ostali razlozi	Stanje 31.12.2011.	
1	2	3	4	5	6	7
<i>ČAPLJINA</i>	2769	775	394	330	2820	101,8
<i>ČITLUK</i>	2085	633	374	194	2150	103,1
<i>JABLANICA</i>	1992	456	264	192	1992	100,0
<i>KONJIC</i>	3953	1057	817	412	3781	95,6
<i>MOSTAR</i>	14813	3777	2297	1253	15040	101,5
<i>NEUM</i>	347	119	71	37	358	103,2
<i>PROZOR- RAMA</i>	1687	399	188	118	1780	105,5
<i>RAVNO</i>	33	4	1	2	34	103,0
<i>STOLAC</i>	2143	381	239	355	1930	90,1
UKUPNO	29822	7601	4645	2893	29885	100,2

PREGLED
BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA PO DUŽINI ČEKANJA
NA ZAPOSLENJE I STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA
NA DAN 31. 12. 2011. GODINE

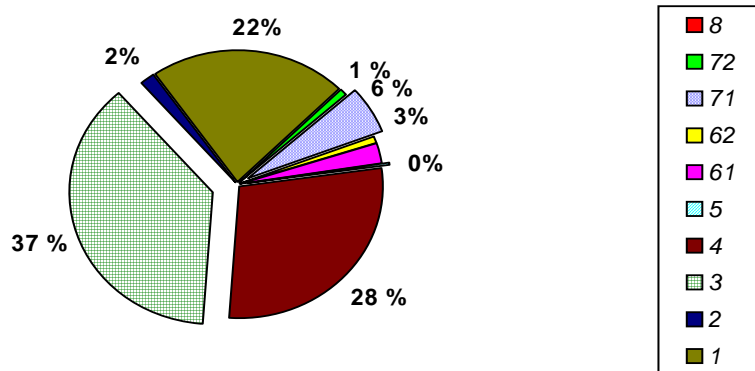
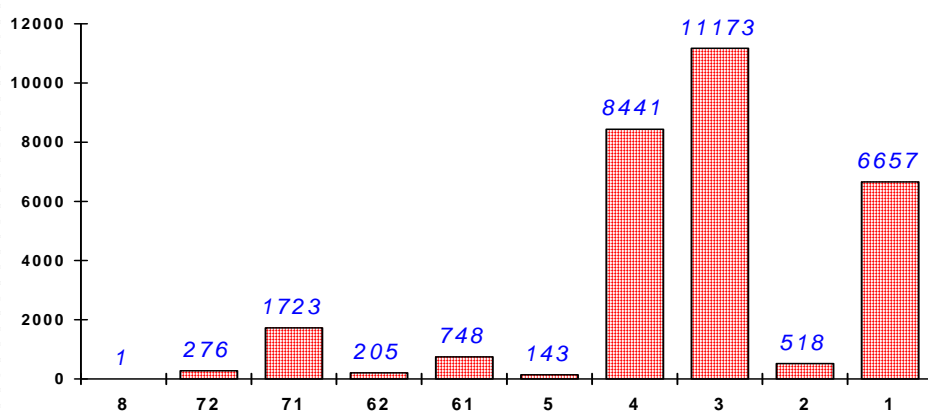
DUŽINA ČEKANJA	UKUPNO		STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	61	62	71	72	8
Do 6 mjeseci	Svega	4191	583	15	1283	1396	9	125	89	498	192	1
	Žena	2116	297	9	494	694	2	86	52	347	134	1
6-9 mjeseci	Svega	1243	269	11	381	397	6	26	15	130	8	0
	Žena	605	147	4	146	199	3	19	8	76	3	0
9-12 mjeseci	Svega	1157	180	16	379	390	0	32	31	114	15	0
	Žena	619	117	11	156	208	0	24	24	67	12	0
12-18 mjeseci	Svega	2215	285	26	790	774	3	57	26	211	43	0
	Žena	1107	156	16	315	387	0	42	14	143	34	0
18-24 mjeseci	Svega	1670	266	26	601	531	2	76	16	145	7	0
	Žena	847	139	14	250	290	1	46	9	93	5	0
2-3 godine	Svega	2819	456	41	1050	892	8	109	17	241	5	0
	Žena	1511	263	17	478	505	0	73	7	164	4	0
3-5 godina	Svega	5392	1392	88	2139	1411	28	99	4	228	3	0
	Žena	2615	655	50	875	799	2	65	3	165	1	0
5-7 godina	Svega	3142	732	87	1290	856	16	79	5	76	1	0
	Žena	1670	400	44	554	560	1	59	2	49	1	0
7-9 godina	Svega	2538	731	45	1128	547	15	40	1	31	0	0
	Žena	1292	384	19	483	349	1	32	1	23	0	0
Preko 9 godina	Svega	5518	1763	163	2132	1247	56	105	1	49	2	0
	Žena	3139	1049	104	984	885	1	81	1	33	1	0
UKUPNO	Svega	29885	6657	518	11173	8441	143	748	205	1723	276	1
	Žena	15521	3607	288	4735	4876	11	527	121	1160	195	1

**PREGLED
BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA PO GODINAMA STAROSTI I STUPNJU
STRUČNOG
OBRAZOVANJA NA DAN 31. 12. 2011.GODINE**

STAROSNA DOB	UKUPNO		STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	61	62	71	72	8
15-19 godina	Svega	1078	73	9	656	340	0	0	0	0	0	0
	Žena	372	27	4	209	132	0	0	0	0	0	0
20-24 godina	Svega	4107	191	47	1602	1795	2	27	102	202	139	0
	Žena	1828	79	19	612	777	1	17	68	145	110	0
25-29 godina	Svega	4603	354	32	1500	1472	1	191	78	856	119	0
	Žena	2522	144	9	696	810	1	140	42	605	75	0
30-34 godina	Svega	3809	625	28	1516	1063	4	183	16	363	11	0
	Žena	2107	324	13	721	646	1	142	7	246	7	0
35-39 godina	Svega	3245	978	43	1301	731	0	99	5	87	1	0
	Žena	1824	504	23	662	512	0	66	3	54	0	0
40-44 godina	Svega	3314	947	61	1360	840	2	55	3	43	2	1
	Žena	1879	490	35	683	602	1	38	1	26	2	1
45-49 godina	Svega	3496	964	62	1237	1121	11	46	1	54	0	0
	Žena	1960	573	39	514	762	2	34	0	36	0	0
50-54 godina	Svega	3190	1175	101	992	749	48	69	0	55	1	0
	Žena	1634	703	71	322	465	0	47	0	26	0	0
55-59 godina	Svega	2217	963	97	784	239	51	47	0	34	2	0
	Žena	1032	543	52	259	128	4	31	0	14	1	0
60-64 godina	Svega	819	381	38	224	91	24	31	0	29	1	0
	Žena	361	218	23	57	42	1	12	0	8	0	0
65 i više	Svega	7	6	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	Žena	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	Svega	29885	6657	518	11173	8441	143	748	205	1723	276	1
	Žena	15521	3607	288	4735	4876	11	527	121	1160	195	1

**NEZAPOSLENE OSOBE NA EVIDENCIJI NA DAN
31. 12. 2011.g.
- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -**

Stupanj stručnog obrazovanja	Broj radnika	Udio %
8	1	0,0
72	276	0,9
71	1723	5,8
62	205	0,7
61	748	2,5
5	143	0,5
4	8441	28,2
3	11173	37,4
2	518	1,7
1	6657	22,3
UKUPNO	29885	100,0

GRAFIKON- 3

NEZAPOSLENE OSOBE PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA NA DAN 31.12.2011.god.

TABELA 11.

**PREGLED BROJA RAZVOJAČENIH BRANITELJA, ČLANOVA OBITELJI POGINULIH
ILI NESTALIH BOJOVNIKA U DOMOVINSKOM RATU I DR.
NA DAN 31.12.2011. GODINE**

PODRUŽNICA		RAZVOJAČENI BRANITELJI	ČLANOVI OBITELJI		UKUPNO INVALIDA	Od toga: RATNI VOJNI INVALIDI	OSOBE SA FAKTOROM OTEŽANE ZAPOŠLJIVOSTI
			Poginulog	Nestalog			
ČAPLJINA	Ukupno	537	7	18	31	13	6
	Žena	89	3	10	6	0	0
ČITLUK	Ukupno	521	1	0	8	1	2
	Žena	225	0	0	2	0	1
JABLANICA	Ukupno	376	37	51	32	6	2
	Žena	38	13	26	11	1	0
KONJIC	Ukupno	1067	29	1	54	42	1
	Žena	103	19	1	3	0	0
MOSTAR	Ukupno	2594	403	209	507	131	248
	Žena	357	242	135	167	7	99
NEUM	Ukupno	55	0	0	5	0	2
	Žena	2	0	0	1	0	1
PROZOR- RAMA	Ukupno	380	10	6	37	18	46
	Žena	38	4	2	8	0	17
RAVNO	Ukupno	8	0	0	2	0	1
	Žena	1	0	0	0	0	0
STOLAC	Ukupno	425	9	21	17	3	9
	Žena	36	4	13	5	0	3
UKUPNO:	Ukup	5963	496	306	693	214	317
	Žena	889	285	187	203	8	121

TABELA 12.

**ZAPOSLENI DJELATNICI U SLUŽBI ZA ZAPOŠLJAVANJE HERCEGOVAČKO – NERETVANSKE
ŽUPANIJE / KANTONA
- PO KVALIFIKACIJSKOJ STRUKTURI NA DAN 31.12. 2011. GODINE -**

<i>PODRUŽNICA</i>	PREDVIĐENO PRAVILNIKOM O SISTEMATIZACIJI					ZAPOSLENO PREMA PRAVILNIKU O SISTEMETIZACIJI					
	SVEGA	1, 2	4	61,62	71,72	SVEGA	1, 2	5	4	61,62	71,72
<i>SRADIŠNJI URED MOSTAR</i>	35	2	9	5	19	34	2	1	8	6	17
<i>ČAPLJINA</i>	4	-	1	2	1	3	-	-	-	2	1
<i>ČITLUK</i>	3	-	1	1	1	3	-	-	1	1	1
<i>JABLANICA</i>	3	-	1	1	1	4	1	-	-	1	2
<i>KONJIC</i>	4	-	1	2	1	4	-	-	1	1	2
<i>MOSTAR : ODJELJENJE 1</i>	8	1	1	5	1	9	-	-	3	2	4
<i>ODJELJENJE 2</i>	7	-	1	5	1	9	1	-	2	3	3
<i>NEUM</i>	2	-	1	-	1	2	-	-	1	1	-
<i>PROZOR- RAMA</i>	3	-	1	1	1	3	-	1	1	-	1
<i>RAVNO</i>	2	-	1	-	1	1	-	-	-	-	1
<i>STOLAC</i>	3	-	1	1	1	2	-	-	-	2	-
<i>UKUPNO</i>	74	3	19	23	29	74	4	2	17	19	32

TABELA 13.

**PREGLED BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA NA EVIDENCIJI
- PO NAJBROJNIJIM ZANIMANJIMA NA DAN 31. 12. 2011. -**

<i>Šifra</i>	<i>NAZIV ZANIMANJA</i>	<i>S V E G A</i>	<i>OD TOGA ŽENA</i>
	<u>1 i 2-STUPANJ OBRAZOVANJA</u>		
999901	<i>Radnici za jednostavne poslove</i>	6649	3611
411101	<i>Daktilograf</i>	98	97
932025	<i>Radnik u tekstilnoj proizvodnji</i>	57	54
913205	<i>Kuhinjski pomoćnik</i>	51	23
712201	<i>Pomoćni zidar</i>	28	1
611206	<i>Pomoćni cvječar</i>	23	12
714102	<i>Moler</i>	19	0
743301	<i>Krojač</i>	18	17
931302	<i>Tesarski radnik</i>	13	0
743603	<i>Šivač</i>	13	13
514111	<i>Frizer za žene</i>	12	12
422301	<i>Telefonist</i>	3	2
	<u>3 i 5 STUPANJ OBRAZOVANJA</u>		
522102	<i>Prodavač</i>	2121	1687
723106	<i>Automehaničar</i>	843	2
722211	<i>Bravar</i>	812	16
514101	<i>Frizer za žene</i>	775	720
512303	<i>Konobar</i>	586	107
512204	<i>Kuhar</i>	519	343
722306	<i>Kovinotokar</i>	451	34
832401	<i>Vozač teretnog vozila</i>	440	5
743303	<i>Krojač ženske odjeće</i>	394	384
724125	<i>Elektromehaničar</i>	266	9
712202	<i>Zidar</i>	217	15
732106	<i>Keramičar sirove proizvodnje</i>	206	1
742202	<i>Stolar/postolar</i>	193	83
722308	<i>Kovinoglođač</i>	140	21
712401	<i>Tesar</i>	114	1
721304	<i>Autolimar</i>	107	0
721306	<i>Aviolimar</i>	98	1
721301	<i>Limar</i>	70	0
713601	<i>Instalater vodovoda i kanalizacije</i>	70	0

713702	<i>Elektroinstalater</i>	69	0
724320	<i>Mehaničar elektroničar</i>	55	1
724112	<i>Autoelektričar</i>	48	0
815901	<i>Kemijski laborant</i>	46	39
714204	<i>Autolakirer</i>	41	1
713606	<i>Instalater grijanja i klimatizacije</i>	39	0
722202	<i>Alatničar</i>	18	4
	<u>4 STUPANJ OBRAZOVANJA</u>		
412110	<i>Ekonomski tehničar</i>	1437	1023
419006	<i>Maturant gimnazije</i>	1330	904
311552	<i>Strojarski tehničar</i>	731	250
413303	<i>Tehničar cestovnog prometa</i>	444	85
323106	<i>Medicinska sestra</i>	415	318
321212	<i>Poljoprivredni tehničar</i>	351	226
341403	<i>Turistički animator</i>	332	197
311320	<i>Elektrotehničar</i>	319	91
311214	<i>Građevinski tehničar</i>	197	77
419001	<i>Upravni službenik</i>	163	138
311915	<i>Tekstilni tehničar</i>	151	141
311213	<i>Građevinski tehničar visokogradnje</i>	143	68
311407	<i>Tehničar elektroničar za računare</i>	127	15
341501	<i>Komercijalist</i>	105	67
419005	<i>Administrativni službenik</i>	95	80
322801	<i>Farmaceutski tehničar</i>	81	69
311922	<i>Grafički tehničar</i>	64	19
322502	<i>Zubotehničar</i>	62	43
311418	<i>Tehničar elektronike</i>	54	8
311115	<i>Kemijski tehničar</i>	41	35
322201	<i>Sanitarni tehničar</i>	28	23
311706	<i>Rudarski tehničar</i>	25	12
321213	<i>Šumarski tehničar</i>	25	17
321201	<i>Ratarski tehničar</i>	22	18
322501	<i>Stomatološka sestra</i>	18	17
	<u>6₁ i 6₂ STUPANJ OBRAZOVANJA</u>		
412109	<i>Ekonomski službenik</i>	186	107
242901	<i>Pravni savjetnik</i>	107	70
233201	<i>Učitelj predškolske djece</i>	83	81
233101	<i>Razredni učitelj</i>	75	71
233105	<i>Nastavnik povijesti</i>	29	22
213122	<i>Informatičar</i>	28	15
233103	<i>Nastavnik maternjeg jezika</i>	26	26

346006	<i>Socijalni radnik</i>	24	18
223004	<i>Fizioterapeut</i>	21	15
222908	<i>Inženjer medicinske radiologije</i>	16	11
233109	<i>Nastavnik tjelesne i zdravstvene kulture</i>	11	1
233111	<i>Nastavnik matematike</i>	6	4
233108	<i>Nastavnik likovne kulture</i>	5	2
233115	<i>Nastavnik tehničke kulture</i>	3	2
233106	<i>Nastavnik zemljopisa</i>	3	3
	<u>7₁, 7₂ i 8 STUPANJ OBRAZOVANJA</u>		
242912	<i>Pravnik</i>	364	249
244123	<i>Ekonomist</i>	235	164
221315	<i>Inženjer agronom</i>	124	76
232105	<i>Profesor engleskog jezika</i>	97	83
244101	<i>Ekonomist za financije</i>	84	68
235105	<i>Pedagog</i>	83	77
232102	<i>Profesor hrvatskog jezika</i>	77	69
245102	<i>Novinar</i>	68	50
214556	<i>Strojarski inženjer</i>	57	17
244508	<i>Psiholog</i>	48	40
213121	<i>Inženjer računarstva</i>	44	17
232101	<i>Profesor bosanskog jezika</i>	31	28
232118	<i>Profesor povijesti</i>	30	12
232106	<i>Profesor njemačkog jezika</i>	28	24
232119	<i>Profesor pedagogije</i>	19	15
244220	<i>Kriminalist</i>	18	2
244304	<i>Politolog</i>	16	6
232121	<i>Profesor sociologije</i>	10	7
222210	<i>Doktor stomatologije</i>	6	4
232601	<i>Profesor vjeronauke</i>	3	1
235107	<i>Socijalni pedagog</i>	3	2
222313	<i>Veterinar</i>	3	3